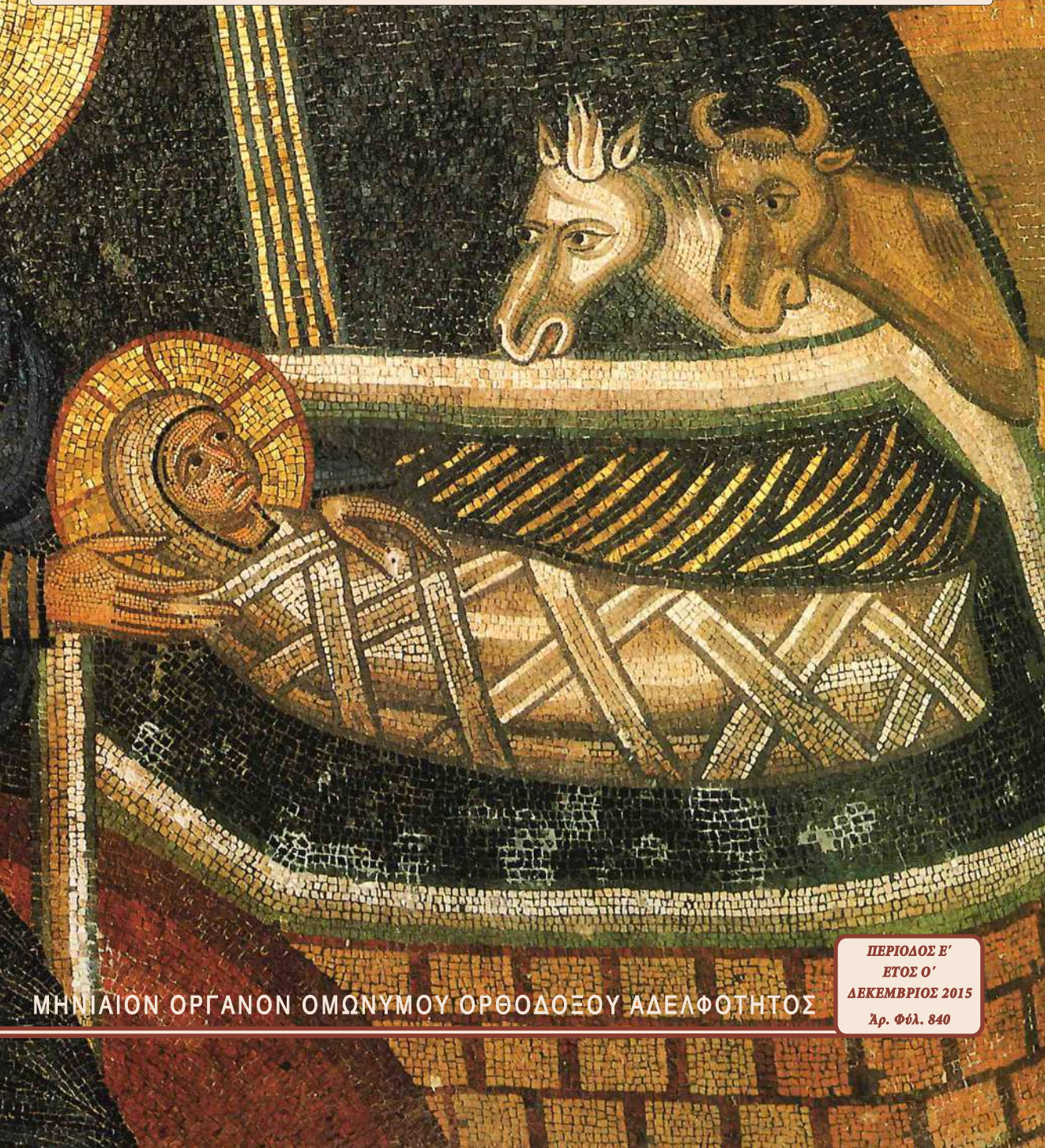

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ Ο΄
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015
Αρ. Φύλ. 840

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Άδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 840, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Έκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9, 546 33 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση,
καλλιτεχνική επίμελεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Άδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ. & fax: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Ασπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€

Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$

Καναδά: 50\$ Αυστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές

του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060

7401 0115 324

Περιεχόμενα

Φωτεινά Χριστούγεννα	299
Ποιός έπιλέγει;	300
«Ώ πτωχεία υπέρπλουτος!...».....	303
Ψαλμός 126 (Β΄)	304
Μελετώντας την εικόνα της Γέννησης	307
Άναζητώντας τά αληθινά Χριστούγεννα	309
Άπό τόν άμβωνα της Κυριακής	312
Τί προσδοκούμε;	314
π. Συμεών Κραγιόπουλος	316
Δυό τρύπιες σόλες (διήγημα)	318
Στή φάτνη Σου (ποίημα)	320
Κατάθεση μιās ψυχής	321
Συζητώντας τά γεγονότα	322
Περιεχόμενα τόμου Ο΄ (2015).....	325

Φωτεινά Χριστούγεννα

Αιωνόβια καί πανανθρώπινη ή δίψα γιά φῶς. Τή νιώθει βαθιά μέσα του ό άνθρωπος από τό πρώτο περπάτημά του πάνω στόν φλοιό αὐτῆς τῆς γῆς, τότε πού τό θέαμα τῆς δημιουργίας μέσα στό πρωτόκτιστο φῶς τόν πλημμύρισε θάμβος καί ἀγαλλίαση. Τήν αἰσθάνεται καθημερινά, σέ περιόδους ἐπιτυχίας καί προόδου ἀλλά καί σέ καιρούς ἀποτυχίας, πτώσεως καί καταπτώσεως. Καί τότε, δέν παύει νά διαπιστώνει ὅτι παρά τά «τόσα φῶτα», γιά τά ὁποῖα ἐνδεχομένως καυχᾶται, τοῦ λείπει τό Φῶς. Γι' αὐτό ἴσως, τόν μήνα αὐτόν πού σημαδεύεται μέ τήν ἐν χρόνῳ γέννηση τοῦ ἄχρονου Θεοῦ, σέ κάθε ἀνθρώπινη κοινωνία, μεγάλη ή μικρή, κυριαρχεῖ ὁ φωτεινός διάκοσμος, ή φωτοχυσία, ή πλημμύρα τοῦ φωτός.

Ἀποζητᾷ τό φῶς ὁ ἄνθρωπος. Κι ἀνταποκρίνεται στή λαχτάρα του ή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ: Ὅταν ὁ Θεάνθρωπος ἦλθε νά ἀναδημιουργήσῃ τόν κόσμο, ἕνα φωτεινό ἀστέρι φάνηκε γιά νά ὀδηγήσῃ αὐτούς πού ἀναζητοῦσαν «τό φῶς τῶν ἀνθρώπων» (Ἰω 1,4). Τό ἀκολούθησαν ἀφοσιωμένα καί χωρίς χρονοτριβή οἱ σοφοί μάγοι τῆς Ἀνατολῆς κι ὅταν ἔφθασαν στή Ἱεροσόλυμα, σέ μιά πόλη ἀνυποψίαστη, ἀπληροφόρητη, ἀδιάφορη, κοιμισμένη, δέν ἀπογοητεύθηκαν οὔτε κἄν προβληματίσθηκαν. Ἐκεῖνοι γινώριζαν τί ζητοῦν: «Ποῦ ἐστίν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;» (Μθ 2,2). Ἀηρόσμενα βρῖσκουν πρόθυμο πληροφοριοδότη τόν ὑπουργό Ἡρώδη. Χωρίς νά ζημιωθοῦν ἀπό τό μισόθεο σχέδιό του, ἔφθασαν ἐκεῖ πού ποθοῦσε ή ψυχὴ τους. Βρῆκαν καί προσκύνησαν τόν Θεάνθρωπο. Τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ ὑπηρετοῦν ἀκόμη καί ἐκεῖνοι πού κατὰ βᾶθος ἐπιθυμοῦν νά τό ματαιώσουν.

Οὔτε ή ἀγνοια καί ή ἀδιαφορία τῆς ἱερῆς πόλεως οὔτε καί αὐτή ή κακία τοῦ ἀντίθεου βασιλιᾶ της μπόρεσαν νά κρύψουν ἀπό τοὺς ἀναζητητές τό φῶς πού ἀνέτειλε στή Βηθλεέμ. Ποτέ τό σκοτάδι δέν μπορεῖ νά νικήσῃ τό φῶς. Πολύ περισσότερο ἀποδεικνύεται ἀδύναμο τό σκοτάδι τῆς κακίας μπροστά στό φῶς τῆς σαρκωμένης Ἀγάπης, στό «φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰω 8,12).

Παρήγορη καί ἐνθαρρυντική αὐτή ή ἀλήθεια, ἐπιβεβαιώνεται καθημερινά. Ἡ πείρα τῶν μάγων τῆς Ἀνατολῆς ἐγινε ή πείρα τῶν λυτρωμένων κάθε ἐποχῆς: Ἄς πυκνῶνῃ γύρω μας τό πάσης φύσεως σκοτάδι κι ἄς κυριαρχεῖ ή ἀδιαφορία, ή ἀγνοια, ή κακία. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τό «φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον» (Ἰω 1,9), εἶναι παρών! Ὅσοι τολμοῦν νά προχωρήσουν στό σωτήριο Φῶς, νά δεχθοῦν τίς θεῖες δωρεές του μέσα στήν ἁγία Ἐκκλησία του, δέν θά διαψευστοῦν. Κι εἶναι αὐτοί πού ὑπάρχει ἐλπίδα νά ὀδηγήσουν καί πάλι τή σκοτεινὴ ἐποχὴ μας ἀπὸ τό χάος τῆς συγχύσεως στήν ἁρμονία τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Καλά Χριστούγεννα, μέ τό φῶς τοῦ Χριστοῦ στίς καρδιές μας!

Ποιός επιλέγει;

Ὁ Κύριος
βδελύσσεται
τό κακό...
Ὅμως...
δέν ἐπεμβαίνει
στήν βούληση
καί στίς ἀποφάσεις
τοῦ πλάσματός του.

Χριστούγεννα τοῦ 2015 καί οἱ πιστοί
θά ἐορτάσουν καί πάλι τήν γέννηση τοῦ
Κυρίου μέσα σ' ἕναν κόσμο πού σπα-
ράσσεται ἀπό τίς δυνάμεις τοῦ κακοῦ.
Ἰδιαίτερα φέτος ἡ πατρίδα μας ἔχει τό
θλιβερό προνόμιο νά ὑποδέχεται αὐτή
τήν περίοδο χιλιάδες πρόσφυγες ἀπό τίς
ἐμπόλεμες περιοχές τῆς Ἀσίας -κυρίως
τῆς Συρίας-, οἱ ὅποιοι φεύγουν ἀπό τίς
ἐστίες τους ἀναζητώντας ἕνα καλύτερο
αὔριο. Πόσοι ἀπ' αὐτούς τοὺς συναν-
θρώπους μας βρίσκουν τραγικό θάνατο
στά παγωμένα νερά τοῦ Αἰγαίου! Πόσα
παιδιά πνιγμένα ξεβράζει τό κύμα στίς
ἀκτές! Ἀμέτρητα τά θύματα, χιλιάδες οἱ
κατεστραμμένες ζωές ἀθώων. Ὁ πόλε-
μος δείχνει τά δόντια του. Καί δέν εἶναι
τό μόνο δεινό τῆς ἀνθρωπότητας. Οἱ χῶ-
ρες τοῦ τρίτου κόσμου, τό μεγαλύτερο
μέρος τοῦ πλανήτη μας, μαστίζονται ἀ-
κόμῃ καί σήμερα ἀπό τήν πείνα καί τήν
ἐξαθλίωση, τῶν ὁποίων αἰτία εἶναι ἡ
πλεονεξία τῶν πλουσίων. Ἡ ἐμπορία
ἀνθρώπων, ἰδίως γυναικῶν καί παιδιῶν,
γιά ποικίλες μορφές ἐκμετάλλευσης τεί-
νει νά πάρει διαστάσεις παγκόσμιας ἐπι-
δημίας. Καί ἀναρωτιέται αὐθόρμητα κα-
νεῖς: «Γιατί, Θεέ μου; Πῶς ἐπιτρέπεις νά
βασιλεύει τό κακό καί ἡ ἀδικία; Πῶς
συμβιβάζεται αὐτή ἡ κατάσταση μέ τήν
ἀγαθότητά Σου; Γιατί δέν ἐπεμβαίνεις νά
σώσεις τήν εἰκόνα Σου, τόν ἄνθρωπο,
ἀπό τήν καταστροφή καί τόν ὄλεθρο;
Γιατί δέν τιμωρεῖς τοὺς ἐνόχους;».

Ἀδιαφορεῖ, λοιπόν, ὁ Θεός μπροστά σ' αὐτόν τόν θρίαμβο τῆς ἀπανθρωπιᾶς; Σιωπᾷ; Ὅχι· κάθε ἄλλο. Κατ' ἀρχήν πρέπει νά τονιοθεῖ ὅτι τό κακό δέν εἶναι ἐπιλογή τοῦ Θεοῦ ἀλλά τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Θεός προίκισε τόν ἄνθρωπο μέ τό δῶρο τῆς ἐλευθερίας. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορούσε νά ἐπιλέξει ἀνάμεσα στούς δύο -μοναδικούς- δρόμους πού ἀνοίγονταν μπροστά του: στήν ὁδό τοῦ Κυρίου καί στήν ὁδό τῆς ἄρνησής Του. Διάλεξε τόν δεύτερο. Καθοδηγούμενος ἀπό τόν Σατανᾶ, μέ ἀκέραια ὥστόσο τήν εὐθύνη τῆς ἐπιλογῆς του, ἐπέλεξε νά ἀρνηθεῖ τόν δημιουργό του. Αὐτή εἶναι ἡ πηγή καί ἡ ἀρχή τοῦ κακοῦ. Ἀπό τότε ὁ ἄνθρωπος, ἔχοντας τσακίσει τόν σύνδεσμό του μέ τήν ἀγάπη καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, δέσμιος τῆς φθορᾶς καί τοῦ θανάτου, παραδόθηκε σέ δυνάμεις ἀντίθεες, στίς δυνάμεις τοῦ σκοτίους. Ἀπό τίς πρῶτες συνέπειες αὐτῆς τῆς κατάστασης ἦταν ὁ ἀτομικισμός καί ἡ ἀντιπαράθεση καί τό μῖσος γιά τοὺς συνανθρώπους του. Ὁ Ἀδάμ ὀχυρώνει ἐπιμελῶς τόν ἑαυτό του. Δέν εὐθύνεται αὐτός γιά τήν παράβαση τῆς ἐντολῆς, λέει, ἀλλά ἡ γυναίκα (Γέ 3,12). Ξαφνικά ἡ γυναίκα παύει νά εἶναι «ὅσοιὺν ἐκ τῶν ὁστέων αὐτοῦ καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ» (Γέ 2,23) καί γίνεται ὁ ἄλλος, πού τόν ἀπειλεῖ. Λίγο ἀργότερα ὁ Κάνν θά σκοτώσει τόν ἀδελφό του τόν Ἀβελ ἀπό φθόνο, καί στήν συνέχεια μυριάδες μιμητές του θά προσθέσουν στό αἷμα τοῦ ἀδικοσκοτωμένου τά αἵματα ἑκατομμυρίων ἀθῶνων.

Ὁ Κύριος βδελύσσεται τό κακό (βλ. Ψα 5,5-7). Ὅλη ἡ διδασκαλία τῆς Βί-

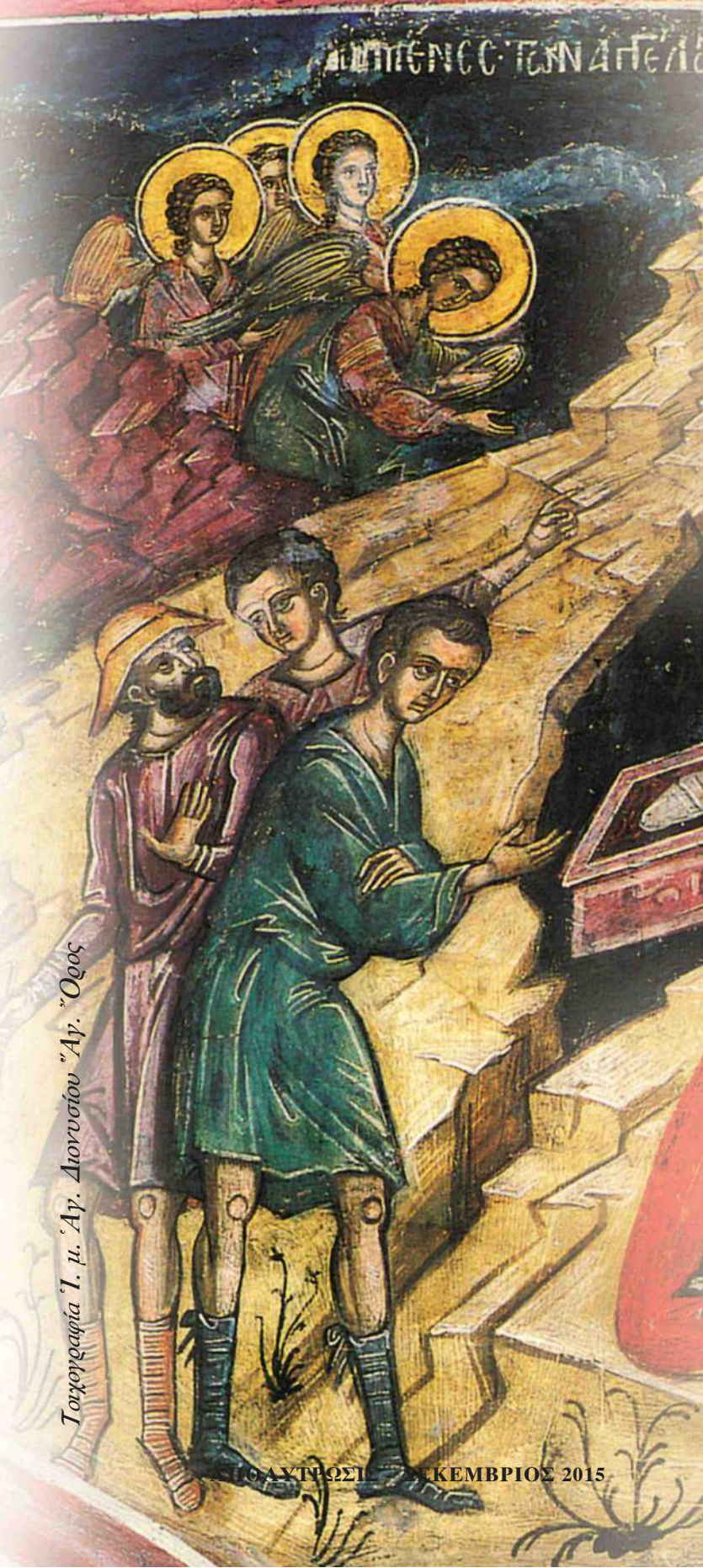
βλου, ὁ λόγος Του, εἶναι μιά ἀπερίφραστη καταγγελία τοῦ κακοῦ. Ἡ προτροπή τοῦ θεόπνευστου ψαλμωδοῦ «ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν» (Ψα 33,15) ἦχε ὅταν ἐπωδός στίς σελίδες τῆς. Ὅμως ὁ Θεός, ἐπειδὴ ἀκριβῶς εἶναι ἀγαθότητα καί φιλανθρωπία (βλ. Α' Ἱω 4,8), δέν ἐπεμβαίνει στήν βούληση καί στίς ἀποφάσεις τοῦ πλάσματός του. Θά μπορούσε ἀσφαλῶς νά τό κάνει. Θά μπορούσε νά συνετίσει «πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν» (Ψα 5,6) μόνο μέ μία ἐντολή του. Ἀλλὰ τότε ὁ ἄνθρωπος θά ἔπαυε νά εἶναι ἐλεύθερος. Θά ἔπαυε νά εἶναι **ἄνθρωπος**. Θά μεταβαλλόταν σ' ἓνα ἄλογο καί ἀνελεύθερο ζῶο. Καί ὁ Κύριος δέν θέλει κάτι τέτοιο. Σέβεται, λοιπόν, ἀπολύτως τήν ἐλευθερία του. Τὴν σέβεται ἀκόμη καί ὅταν ὁ ἄνθρωπος σταυρώνει καί φονεύει ὄχι μόνο συνανθρώπους του ἀλλὰ καί αὐτόν τόν ἴδιο τόν Υἱό Του. Ἀκόμη καί τότε ὑπομένει καί δέν ἀντιδρᾷ μέ τήν θεϊκὴ του δύναμη. Μακροθυμεῖ καί περιμένει. Περιμένει μέσα στοὺς αἰῶνες νά ἀναποκριθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐλεύθερα στό κάλεσμα τῆς ἀγάπης του καί νά μετανοήσει «ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δεῖπνήσω μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ» (Ἀπ 3,20).

Ὡστόσο ὁ Θεός εἶναι καί Θεός δικαιοσύνης. Ἡ μᾶλλον ἐπειδὴ εἶναι ἀγάπη εἶναι καί δικαιοσύνη. Τό κακό δέν θά θριαμβεύει γιά πάντα. Οἱ κραυγές τῶν θυμάτων του ἔφθασαν «εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαώθ» (Ἱα 5,4). Ὁ πλοῦτος ὅσων ἀδικοῦν ἀμετανόητα θά σαπίσει,

καί ὁ χρυσός πού συγκεντρώνουν θά σκουριάσει, καί ἡ σκουριά του θά καταφάει τίς σάρκες τους (βλ. Ἰα 5,3). Ὁ Κύριος ἐτοιμάζει κρίση. Ὅχι ὅτι ὁ Ἰδιος θά καταδικάσει τοὺς ἐνόχους. Θά τοὺς καταδικάσουν τὰ ἔργα τους (πρβλ. Ἰω 3,19-21). Ἐκείνη τὴν φοβερή ἡμέρα τῆς Δευτέρας Παρουσίας του θά ἀναστηθοῦν τὰ παιδιά πού κακοποιήθηκαν καί ἔπесαν θύματα συγγνῆς ἐκμετάλλευσης καί θά κρίνουν τοὺς ἐκμεταλλευτές τους. Θά ἀναστηθοῦν ὅλοι ὅσοι ταπεινώθηκαν ἀπὸ τοὺς ὑβριστές καί ἀλαζόνες αὐτῆς τῆς γῆς, καί θά τοὺς δείξουν τὸν δρόμο γιὰ τὴν αἰώνια κόλαση. Κάποτε ὁ Κύριος θά «ἐξαλείψει... πᾶν δάκρυον... καί ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι» (Ἀπ 21,4). Κάποτε θά ἀνατείλει καινούργιους οὐρανοὺς καί καινούργια γῆ «ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ» (Β' Πέ 3,13).

Τό ὑπόσχεται. Καί ὁ Κύριος τηρεῖ τίς ὑποσχέσεις του.

Εὐάγγελος Ἀλ. Λάκας

Τοιχογραφία ἱ. μ. Ἀγ. Διονυσίου Ἀγ. Ὁσος

«ἜΩ πτωχεία ὑπέρπλουτος! ἜΩ συγκατάβασις ὑπερύψιστος!»

«Μυστήριον ξένον καὶ παράδο-
ξον» θά γιορτάσουμε σέ λίγες μέρες.
Ὁ Θεός μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἄ-
χρονος γεννᾶται ἐν χρόνῳ, ὁ ἀχώρη-
τος κείται σέ μιὰ γωνιά τῆς γῆς...
τῆς γῆς πού ὁ ἴδιος δημιούργησε.

Κι ὅμως, ὅσο μεγάλος εἶναι ὁ ξέ-
νος ἐπισκέπτης, τόσο ἀπέριττη εἶναι ἡ
ὑποδοχή πού ἡ γῆ τοῦ ἐπιφυλάσσει.

«Ποῦ εἶναι ἡ προετοιμασία;», ρωτᾷ ὁ
ἅγιος Νικόδημος στό βιβλίο του
«Πνευματικά Γυμνάσματα»,

«πού εἶναι ἡ ἀκολουθία τῶν
δούλων;». Ἔλα μέσα στό

σπῆλαιο, μᾶς προτρέπει,

καί ὄχι μόνον δέν θά

βρεῖς τίποτε περιττό, ἀλ-

λά ἀντίθετα θά διαπι-

στώσεις ὅτι λείπουν καί

τά ἀναγκαῖα... δέν εἶχε

οὔτε τίς ἐλάχιστες ἐκεῖνες

ἀνέσεις πού εἶχε στό φτωχικό

του σπίτι τῆς Ναζαρέτ. Ὁ Ἰησοῦς

«προτίμησε ἐκουσίως τή φτώχεια»,

δέν εἶχε οὔτε τά αὐτονόητα πού ὅλοι

ἀπολάμβαναν τότε, τήν περίοδο τῆς

ἀπογραφῆς.

Καί τό σημαντικότερο; Ἀντίθετα

ἀπό ἐμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι μόν-

ον δέν βδελύσσεται τή φτώχεια, δέν

καμῶνεται τόν πλούσιο, ἀλλά «κάνει

ἐπίδειξη τῆς φτώχειας του». Πῶς;

«Φωνάζει τοὺς ἀγγέλους ἀπό τοὺς

οὐρανοὺς, ἀπό τοὺς ἀγροὺς καλεῖ τοὺς

ποιμένες γιά νά τόν προσκυνήσουν σέ

κείνη τήν κατάσταση τῆς ἔνδειας καί

τῆς ἐγκατάλειψης. Καλεῖ νά τόν ἐπι-
σκεφτοῦν σέ κείνο τόν θρόνο τῆς εὐ-
τελέστατης φάτνης καί σέ κείνη τήν
αὐλή τοῦ πενιχρότατου σπηλαίου! Καί
σάν ἄλλος ἐπισκέπτης ὁ ἅγιος Νικό-
δημος μπροστά σ' αὐτό τό θέαμα ἀνα-
φωνεῖ: «ἜΩ πτωχεία ὑπέρπλουτος! ἜΩ
συγκατάβασις ὑπερύψιστος!»

Καλεῖ καί ἐμᾶς ὁ Ἅγιος νά μετά-
σχουμε στό θαῦμα τῆς πτώχευσης
Αὐτοῦ, στόν ὁποῖο ἀνήκει «τὸ χρυ-
σίον καί τὸ ἀργύριον», ὅπως λέει ὁ
προφήτης. Νά ἐπισκεφθοῦμε τόν μι-
κρό Ἰησοῦ στόν «θρόνο» τῆς φάτνης,
στήν αὐλή τοῦ σπηλαίου, νά πάρουμε
τά μάτια ἀπό τίς βιτρίνες τοῦ κόσμου
καί νά σταθοῦμε μπροστά στό ἀπέριττο
μετόχι τοῦ οὐρανοῦ. Νά ἀποσύρουμε
τόν νοῦ ἀπό τήν ἡδονή τοῦ πλούτου
καί νά ἀναλογιστοῦμε τήν ὑπέρπλου-
τη πτωχεία πού ἐκεῖνος ντύθηκε. Νά
νιώσουμε ὄχι ντροπή γιά τήν ὅποια
φτώχεια μας ἀλλά καμάρι, διότι μᾶς
κάνει ὁμοίους τοῦ πλουσιότερου φτω-
χοῦ πού πάτησε πάνω σέ αὐτόν τόν
πλανήτη.

Τώρα, ἐσύ πού μελετᾷς αὐτές τίς
γραμμές, γράφει ὁ ἅγιος Νικόδημος,
-καί σύ κι ἐγώ πού ζοῦμε αἰῶνες με-
τά- τί ἔχεις νά πεῖς; Ποιόν θά ἀφή-
σεις νά σέ κυριεύσει; Ὁ κόσμος πού
σέ προτρέπει νά ζητᾷ πρῶτα τά ἐπί-
γεια πλούτη ἢ ὁ Χριστός πού νίκησε
τόν κόσμο;

Δ. Καλογεράκη

Ψαλμός 126ος: Πρόοδος καί ασφάλεια (Β')

Από τό βιβλίο τοῦ Νεεμίου μαθαίνουμε ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι, ξαναρχίζοντας

τὴν ζωὴ τους στὴν πατρίδα τους, δούλευαν τόσο πυρετωδῶς πού παρέβλεπαν ἀκόμη καὶ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Ὁ Νεεμίας ἄσκησε αὐστηρό ἐλεγχό καὶ ἔλαβε δραστικά μέτρα γιὰ νὰ σταματήσει ἡ βεβήλωση τῆς ἱερῆς ἀργίας (βλ. Νε 13,15-22). Ὁ ψαλμωδός, ὁ ὁποῖος πολὺ πιθανόν νὰ εἶναι καὶ ὁ ἴδιος ὁ Νεεμίας, ἀντιμετωπίζει αὐτὴ τὴν τάση γιὰ ὑπέρμετρη ἐργασία μέ πνευματικὴ εὐαισθησία. Μέ τὴν φράση *ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον* (στ. 2) παρουσιάζει τὴν ἀνάπαυση τοῦ ὕπνου σάν ἓνα δῶρο τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀγαπητούς του· ἓνα «σάββατο», θὰ λέγαμε, μέσα στό εἰκοσιτετράωρο. Ἡ παραβίασὴ του, ἡ ὑπερβολικὴ καταπόνηση δέν ἐγγυᾶται τὴν ἐπιτυχία ἐνός ἔργου. Ἀντίθετα, ἐγκυμονεῖ τὴν ἀποτυχία του καὶ ὑποκρύπτει μᾶλλον ἀπιστία ἢ ἔστω ὀλιγοπιστία.

Γιὰ νὰ πείσει ὁ ψαλμωδός τοὺς Ἰουδαίους ὅτι μέ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ σπίτια θὰ ἀποκτήσουν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς θὰ ἀσφαλιστοῦν, παρουσιάζει μπροστά τους μία ἐγγύηση, σάν νὰ τοὺς βάζει στό χέρι ἓνα συμβόλαιο, ἓνα ἐνέχυρο· *ἰδοὺ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί, ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστροῦς* (στ. 3). Οἱ γιοὶ πού τοὺς κυκλώνουν καὶ τὰ παι-

διά πού ἔρχονται εἶναι τὰ ζωντανὰ λιθάρια πού θὰ οἰκοδομήσουν τὸ ἔθνος, τὰ ζωντανὰ τείχη πού θὰ τὸ ἀσφαλίσουν. Δίχως αὐτούς, ἀνώφελα τὰ ὅποια οἰκοδομήματα, ἄχρηστα καὶ τὰ τείχη. Τοὺς γιούς ὅμως τοὺς χαρίζει ὁ Θεός, δέν τοὺς προσπορίζει καμιά ἀνθρώπινη ἐργασία. Ἡ λέξη μάλιστα τίθεται στὸν πληθυντικὸ ἀριθμὸ γιὰ νὰ δηλώσει τὴν πολυτεκνία, πού θεωρεῖται ἰδιαίτερη εὐλογία καὶ ἀποτελοῦσε, στά χρόνια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀδήριτη ἀνάγκη σ' ἓναν ἐξουθενημένο λαό.

Τὴν μέγιστη ἀξία πού ἔχει αὐτὸ τὸ δῶρο τοῦ Κυρίου, *οἱ υἱοί*, ζωγραφίζει ὁ ποιητὴς μέ μία ζωερὴ πολεμικὴ εἰκόνα· *ὥσει βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων* (στ. 4). Εἶναι ὅ,τι τὰ βέλη στό χέρι τοῦ πολεμιστῆ, δηλαδή ἡ δύναμή του καὶ ἡ προστασία του. Μέ τὸ σφρίγος τῆς νιότης, μέ τὴν ἀντρείοσύνη ἀλλὰ καὶ τὴν ἀφοσίωσή τους, σάν βέλη ὀρμητικά, ἰσχυρά, ἐτοιμοκίνητα ἀποτελοῦν τὴν φυσικὴ ἄμυνα ἔναντι τῶν ἐχθρῶν.

Μεταξὺ τῶν ἐρμηνευτῶν πολὺς λόγος γίνεται γιὰ τὴν σημασία *τῶν ἐκτετιναγμένων*. Οἱ μαρτυρίες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, σύγχρονα παπυρικά σπαράγματα, ἀλλὰ καὶ ἡ κλασικὴ σημασία τῆς λέξεως συμφωνοῦν μέ τὴν ἄποψη ὅτι *οἱ ἐκτετιναγμένοι* εἶναι ἡ γενιά τῶν Ἰουδαίων πού ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν βαβυλωνία αἰχμαλωσία. Ἐβδόμηντα χρόνια εἶχαν περάσει ἀπὸ τότε πού ὁ Ναβουχο-

δονόσορ, μετά τήν κατάληψη τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁδήγησε τό πλῆθος τοῦ λαοῦ αἰχμάλωτο στήν χώρα του. Τό ἀπελευθερωτικό διάταγμα τοῦ πέρση βασιλιᾶ Κύρου τό 538 π.Χ. (βλ. Β΄ Ἑσ 1, 1᾽ 2, 1΄ Β΄ Πα 36, 22᾽) ἔδωσε τήν εὐκαιρία στούς Ἰουδαίους νά ἐπανέλθουν στήν πατρίδα τους. Στήν Βαβυλώνα ὅλα αὐτά τά χρόνια εἶχε δημιουργηθεῖ μιά πλούσια ἰουδαϊκή κοινότητα. Ὁ σφοδρός πόθος, ὡστόσο, γιά τήν γῆ τῆς ἐπαγγελίας καί ἡ δυνατή ἐπιθυμία γιά τόν Ναό τίναξε κυριολεκτικά τούς ἐξόριστους Ἰουδαίους ἀπό τήν βολεμένη τους ἐγκατάσταση καί τούς ἔφερε στήν πατρίδα. Ὁ ἐκτιναγμός τους ἦταν ὄντως ἄλμα πίστεως. Γι' αὐτό καί δίκαια ἐγινε γνῶρισμα καθοριστικό ἐκείνης τῆς γενιάς.

Στό τέλος τοῦ ψαλμοῦ, ὡς κορωνίδα παρουσιάζεται ἐκπληρωμένη ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἰουδαίων γιά τήν συντριβή καί τόν ἐξευτελισμό τῶν ἐχθρῶν τους· *μακάριος ὅς πληρώσει τήν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν· οὐ κατασυνθῆσονται, ὅταν λαλῶσι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.* Μακαρίζεται ἰδιαίτερα ἐκεῖνος πού θά ἀπολαύσει ἐκπληρωμένη τήν ἐπιθυμία αὐτή συμβάλλοντας κι ὁ ἴδιος ὅχι μέ τά χέρια του, ἀλλά μέ τά παιδιά του. Αὐτά θά συστήσουν ἰσχυρό τόν Ἰσραήλ, αὐτά θά πετύχουν τήν ἀπελευθέρωσή του -καί θά συμβεῖ αὐτό ἀργότερα, στά χρόνια τῶν Μακκαβαίων-, αὐτά θά πρᾶγματώσουν καί τό ὄραμα τῆς δόξας πού ἐνέπνεε αἰῶνες τόν ἰουδαϊκό λαό, καθώς μέσα ἀπό τήν διαδοχή τους θά γεννηθεῖ ὁ Μεσσίας!

† Στέργιος Ν. Σάκκος

ΕΚΚΛΗΣΗ

Ἀγαπητοί μας φίλοι,

Οἱ κατασκοηνωτικές ἐγκαταστάσεις τῆς Ἀδελφότητός μας στήν Καστανούσα Σερρῶν ἔχουν ἀκόμη πολλές ἐλλείψεις καί πολλά... χρέη. Κάνουμε ἑκκκληση στά εὐγενῆ αἰσθήματά σας γιά ὅποια-δήποτε βοήθεια. Πιστεύουμε ὅτι, παρά τήν οἰκονομική δυσκολία πού πλήττει σχεδόν ὅλα τά νοικοκυριά, ἡ ἀγάπη σας θά βρεῖ τρόπους νά συμπαρασταθεῖ στό ἱερό αὐτό ἔργο. Ἐξάλλου, ἔτσι γίνονται πάντα τά ἔργα τοῦ Θεοῦ· καί Ἐκεῖνος εὐλογεῖ ὅ,τι προσφέρουμε ἔστω καί ἀπό τό ὑστέρημά μας.

Πληροφορίες στό τηλέφωνο:
2310 270630

Ἀρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074-010184-792

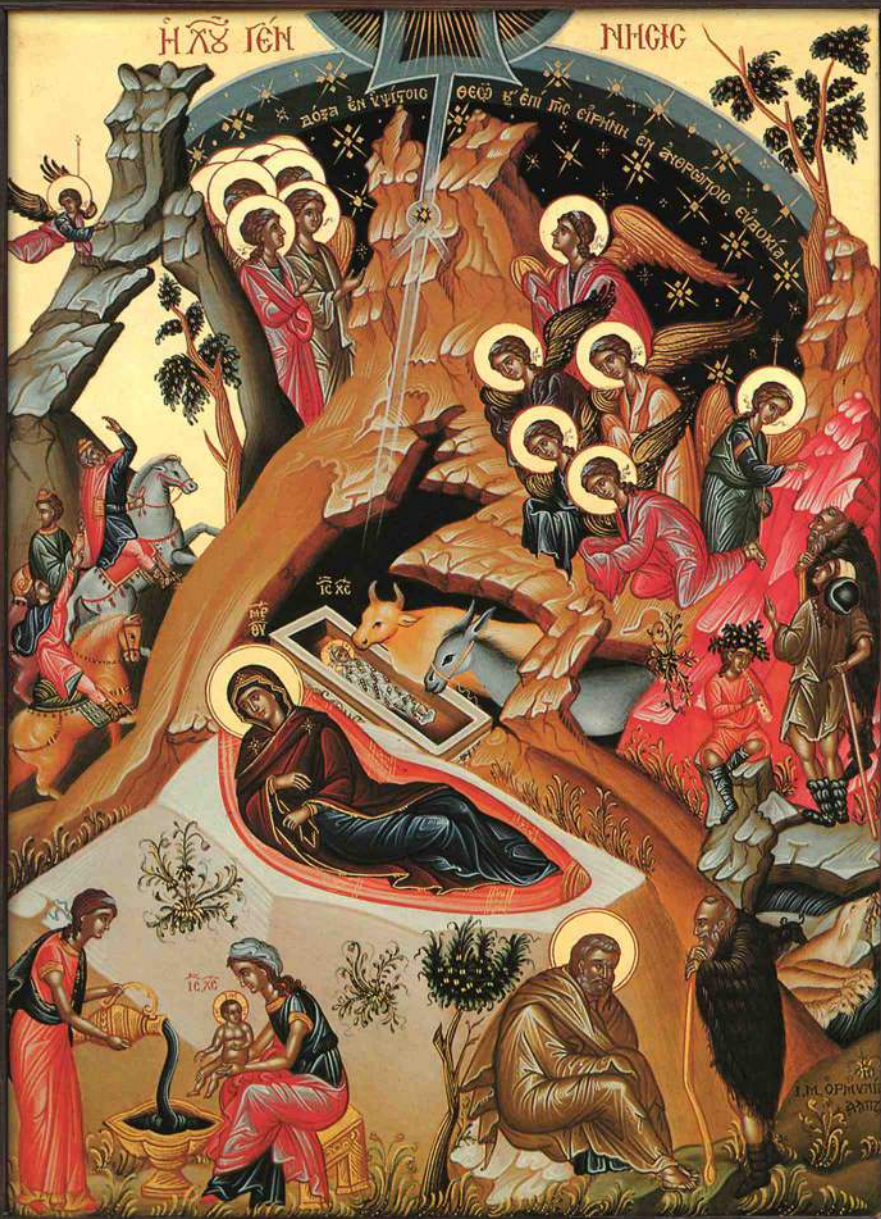
Ο.Χ.Α. ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Γιά τούς συνδρομητές

τοῦ ἐξωτερικοῦ,

IBAN: GR50 0171 0740

0060 7401 0184 792

Μελετώντας τὴν εἰκόνα τῆς Γέννησης

Κάθε φορά πού μπαίνει ὁ Δεκέμβριος, κυριαρχεῖ στὸν νοῦ καὶ στὴν καρδιά κάθε πιστοῦ μία εἰκόνα: αὐτὴ τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ὀρθόδοξη ἀγιογραφία περι-κλείει σ' αὐτὴ τὴν εἰκόνα βαθιά θεολογικά μηνύματα. Ἀξίζει, λοιπόν, νά ἐνσκήψουμε κι ἐμεῖς λίγο πιό προσεκτικά καὶ νά προσ-λάβουμε τὰ ὑψηλά μηνύματα πού ἐκπέμ-πει κάθε ἀπεικονιζόμενο στοιχείο.

Ὁ Χριστὸς μας γεννιέται μέσα σέ ἓνα σπήλαιο. Τὸ μαῦρο χρῶμα στὸ ἐσωτερικὸ του παραπέμπει στὸ σκοτάδι τοῦ προχρι-στιανικοῦ κόσμου, στὸν ζόφο στὸν ὁποῖο ἦταν βυθισμένα τὰ ἔθνη πρὶν ἀπὸ τὸν ἐρ-χομὸ τοῦ Σωτήρα. Ἔρχεται στὸν νοῦ μας ὁ λόγος τοῦ προφήτη Ἡσαΐα, «ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, ἴδετε φῶς μέγα» (9,2).

Τὸ φῶς πού ἔρχεται στὸν κόσμο εἶναι ἀσφαλῶς τὸ θεῖο Βρέφος καὶ δηλώνεται πιό συγκεκριμένα μέ μία ἀκτίνα πού κα-τέρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ἀκουμπᾷ στὸ σπήλαιο. Εἶναι φῶς θεῖο, τὸ ἄκτιστο φῶς πού καταυγάζει τὸ μυστήριο. Σέ κάποιες εἰκόνες, στή μέση τῆς διαδρομῆς τῆς ἀκτί-νας διακρίνεται ἓνα ἀστέρι, κατὰ τὴν ἀ-γιογραφικὴ διήγηση σχετικὰ μέ τὸν ἀστέ-ρα πού ἔστεκε πάνω ἀπὸ τὴ φάτνη καὶ μῆνυε τὸ γεγονός.

Τὸ κεντρικὸ πρόσωπο, ὁ νεογέννητος Θεάνθρωπος, φεγγοβολεῖ. Ἡ ἀγιογράφη-ση ἀκολουθεῖ τὴν εὐαγγελικὴ διήγηση πι-στά καὶ ἐμφανίζει τὸ θεῖο Βρέφος σπαρ-γανωμένο. Τὰ σπάργανα ὑπαινίσσονται ἤδη ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου τὰ σά-βανα τῆς ταφῆς του, ἀλλὰ καὶ ἡ φάτνη στὴν ἀπεικόνισή της θυμίζει περισσότερο

τὸν τάφο.

Δίπλα στὸν Χριστὸ δεσπόζει ἡ Παν-αγία Δέσποινα. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη μορφή στὴν εἰκόνα, καθὼς αὐτὴ ὑπῆρξε ὁ μεγά-λος συνεργάτης τοῦ Θεοῦ στὴν ἐνανθρώ-πηση. Συνεσταλμένη, σεμνὴ, σιωπηλή. Μπροστὰ στὸ ἀπόκρυφο μυστήριο «ῥᾶον σιωπῇ». Κάποτε τὸ πρόσωπό της εἶναι στραμμένο ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιο. Μέ αὐτὴ τὴ στάση οἱ ἀγιογράφοι ἀποδίδουν τὸ δέ-ος τῆς Παναγίας ἐνώπιον τοῦ ἀπορρήτου θαύματος τῆς Γέννησης. Εἶναι φανερὴ ἡ τρυφερότητά της, ἀλλὰ ταυτόχρονα δια-τηρεῖ μία ἀπόσταση ὑπαγορευμένη ἀπὸ τὴ γνώση τῆς θεότητος. Εἶναι ἡ μόνη πού κα-ταλαβαίνει πλήρως ὅτι μπροστὰ της βρί-σκεται ὁ ἐνανθρωπήσας Θεὸς καὶ διστάζει νά κοιτάξει.

Μέσα στὸ σπήλαιο κοντὰ στὸν Χρι-στὸ βρίσκονται δύο ζῶα, ἓνα βόδι κι ἓνας ὄνος. Καὶ πάλι πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπεικό-νιση θά συναντήσουμε τὸν προφήτη Ἡ-σαΐα καὶ τὰ σκληρὰ ἐλεγκτικά του λόγια γιὰ τὴν ἄλογη ἀνθρωπότητα· «ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω καὶ ὁ λαὸς με οὐ συνῆκεν» (1,3). Μᾶς προτρέ-πει ἡ εἰκόνα δυναμικά νά μὴ φανοῦμε ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἀλογότεροι τῶν ἄλογων ζώ-ων πού ἀναγνώρισαν τὸν Δημιουργὸ τους καὶ τὸν προσκύνησαν. Τὸ βόδι ἐκπροσω-πεῖ τοὺς ἐθνικοὺς ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ὁ ὄνος τοὺς Ἰουδαίους. Ἐνυπάρχει, ὡστόσο, στά δύο ζῶα κι ἓνα ἀκόμη σημαι-νόμενο: Τὸ ὄναριο ἐκφράζει τὴν ταπεινώ-ση τοῦ Κυρίου μας πού γίνεται ἄνθρωπος, ἐνῶ ὁ βοῦς ὡς θυτικὸ ζῶο δηλώνει πὼς ὁ

Χριστός ἦρθε στή γῆ γιά νά θυσιαστεῖ ὑπέρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας.

Προχωρώντας ἔξω ἀπό τό σπήλαιο συναντοῦμε τόν Ἰωσήφ. Πολύ σοφά ἡ ὀρθόδοξη ἀγιογραφία δηλώνει μέ αὐτή τήν τοποθέτησή του στήν ἄκρη τῆς εἰκόνας ὅτι ἀπλῶς ὑπουργεῖ τό μυστήριο, δέν μετέχει. Δέν ἀνήκει στήν ἀγία οἰκογένεια, ἀλλά διακονεῖ ὡς προστάτης τοῦ θείου Βρέφους καί τῆς μητέρας του. Συνήθως κάθεται προβληματισμένος, προφανῶς γιατί τό μυστήριο τῆς ἐνανθρώπησης δέν εἶναι εὐκολο νά τό συλλάβει ἀνθρώπινος νοῦς.

Ἡ εἰκόνα πλαισιώνεται ἀπό τίς μορφές τῶν ἀγγέλων. Ντυμένοι μέ ἀρχαῖα ἐνδύματα, ἔχουν πλούσια κόμη πού δηλώνει τά πολλαπλά χαρίσματά τους καί μία κορδέλα πού συμβολίζει τό «μάζεμα», τή συνεχῆ συγκέντρωση τοῦ νοῦ στόν Θεό. Κάποιοι ἄγγελοι σκύβουν μέ σεβασμό πρὸς τό σπήλαιο, ἄλλοι δοξολογοῦν τόν Θεό στραμμένοι πρὸς τά οὐράνια καί ψάλλουν τό «δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καί ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λκ 2,14), ἐνῶ ἓνας ἄγγελος μεταφέρει τό χαρμόσυνο ἄγγελμα στοὺς ποιμένες ὅτι «ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ» (Λκ 2,11).

Οἱ βοσκοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι ἀπλοϊκοὶ ἄνθρωποι πού πληροφορήθηκαν «τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός» (Λκ 2,15) κι ἔσπευσαν νά προσκυνήσουν τόν σωτήρα Χριστό. Συνοδεύονται ἀπό τά πρόβατά τους, πού πιθανόν νά ἀποτελέσαν καί δῶρο πρὸς τόν Ἐμμανουήλ, ἐνῶ ἄλλοτε ἀπεικονίζονται μέ φλογέρες· ἐνώνουν κι αὐτοὶ τό χαρμόσυνο τραγούδι τους μέ τό ἄσμα τῶν ἀγγέλων, συγχορεύουν γῆ καί οὐρανός. Ἀντιπροσωπεύουν τήν καλοκάγαθη μερίδα τῶν ἀνθρώπων πού πίστε-

ψαν καί λάτρεψαν ἀμέσως τόν Χριστό ὡς τόν ἀναμενόμενο Μεσσία.

Στήν εἰκόνα ἀγιογραφοῦνται καί οἱ Μάγοι, παρόλο πού δέν προσκύνησαν τή βραδιά τῆς Γέννησης. Ἄλλοτε πάνω στίς καμήλες τους κι ἄλλοτε σέ ἄλογα κρατώντας τά δῶρα τους ἐμφανίζονται στό σπήλαιο. Εἶναι οἱ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς τους κι ἀντιπροσωπεύουν τά ἔθνη, τοὺς ἀναζητητές τῆς Ἀλήθειας ἔξω ἀπό τόν χώρο τοῦ Ἰσραήλ. Ἡ παρουσία τους παροτρύνει τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος ὅλων τῶν αἰώνων νά ἀναγνωρίσουν τή σοφία στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, νά φωτιστεῖ ὁ δρόμος τους ἀπό τόν ἀστέρα καί νά κατακτήσουν τήν κατεχοχὴν γνώση, πού δέν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τή γνώση τοῦ Θεοῦ. Ἄν κοιτάξουμε τοὺς μάγους προσεκτικά, διαπιστώνουμε στίς μορφές τους τή διαφορετικὴ τους ἡλικία· μία ἀκόμη λεπτομέρεια τῆς ὀρθόδοξης εἰκόνας πού σηματοδοτεῖ πὼς ὁ Χριστός ἦρθε γιά κάθε ἡλικία.

Ἡ ὀρθόδοξη παράδοση ἀπεικονίζει τή Γέννηση συμβολικά καί ἀντιρρεαλιστικά, χωρὶς ρομαντισμούς καί συναισθηματισμούς. Στεκόμαστε μέ δέος, μέ συγκίνηση μπροστὰ στήν εἰκόνα τῆς Γέννησης. Καί παρακαλοῦμε καί ἱκετεύουμε τόν Ἐμμανουήλ νά λειτουργήσει μέσα μας, νά δράσει. Κάθε ἀπεικονιζόμενο πρόσωπο ἢ στοιχεῖο νά ἀκουμπήσει τό μήνυμά του στήν καρδιά μας, νά τό μελετήσουμε προσευχητικά, κατανυκτικά, νά μποῦμε κι ἐμεῖς σέ μιὰ γωνιά τῆς εἰκόνας μαζί μέ τοὺς πιστοὺς ὅλων τῶν αἰώνων καί νά προσκυνήσουμε τό γεγονός πού ἔλλαξε τή ζωὴ μας...

Ἀγγελικὴ Τσιραμπίδου
Φιλόλογος

Ἀναζητώντας τά ἀληθινά Χριστούγεννα

Ἡ παγκοσμιοποιημένη ἐποχή μας καί ἡ νέα τάξη πραγμάτων, ἐνῶ ὅλο καί πιό πολύ καθιερώνει παγκόσμιες ἡμέρες καί γιορτάζει γενέθλια, ἐκτοπίζοντας τήν ὀνομαστική ἐορτή, δυσκολεύεται νά ἀποδεχτεῖ καί νά γιορτάσει τόν παγκόσμιο καί σωτήριο σταθμό τῆς ἱστορίας, τά γενέθλια τοῦ Χριστοῦ.

Εἶναι γνωστό, βέβαια, ὅτι καί στό παρελθόν πολλές φορές ἐπιχειρήθηκε ἡ κατάργηση τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Τό 1644 στή Βρετανία ὁ Ὀλιβερ Κρόμγουελ καί τό κόμμα τῶν πуритανῶν θέλησαν νά καταργήσουν μέ νόμο τά Χριστούγεννα. Ἐπίσης, στήν κομμουνιστική Ρωσία εἶχαν ἀπαγορευθεῖ τά Χριστούγεννα ἀπό τό 1917 ὥς τό 1990, τε καί κατέρρευσε τό καθεστῶς καί ἐξῆλθε νικητής τό θεῖο Βρέφος. Ἡ χειρότερη ὅμως πολεμική κατά τῶν Χριστουγέννων εἶναι αὐτή τῆς ἐκκοσμίκευσης, ἡ ὁποία ὑποβαθμίζει τό ὑπερκόσμιο γεγονός σέ ἐγκόσμιο καί τό ἐγκλωβίζει μέσα σέ στενά ὑλιστικά πλαίσια. Φθάσαμε ἔτσι νά προβάλλουμε μία ἐντελῶς εἰδωλολατρική ἀτμόσφαιρα στά σπίτια μας καί στήν κοινωνία μας καί τό ὅλο σκηνικό νά συμβάλλει στή «μαγεία τῶν Χριστουγέννων».

Στίς Η.Π.Α. καί σέ πολλές εὐρωπαϊκές χῶρες, γιά νά μήν προσβληθοῦν τάχα οἱ ἀλλόθρησκοι, ἐπιδίδονται σέ μία προσπάθεια ἀπάλειψης κάθε ἀναφορᾶς στά Χριστούγεννα. Δύσκολα βρίσκεις καί στή χώρα μας πιά στήν ἀγορά εὐχετήριες κάρτες πού νά ἀναγράφουν «καλά Χριστούγεννα». Συντονισμένες στό ἴδιο μῆκος κύματος καί οἱ μεγάλες ὁδικές ἀρτηρίες ἐκπέμπουν μέσῳ φωτεινῶν ἐπιγραφῶν τό μήνυμα «Καλές Γιορτές».

Στά σχολεία, επίσης, τά ἐγχειρίδια καθόλου δέν βοηθοῦν τούς μαθητές μέσα ἀπό τό ὑλικό τους νά προσεγγίσουν τό μυστήριο τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως. Οἱ χριστουγεννιάτικες γιορτές τους -κι αὐτές ἐν πολλοῖς ἀλλοιωμένες- παρουσιάζουν πλὴν ἐξαιρέσεων καλικαντζάρους καί ζωτικά! Τί κρίμα! Ὁ Χριστός ἦρθε νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τὴν πολυαρχία τῶν εἰδώλων κι ἐμεῖς προσπαθοῦμε νά τὰ ἀναστήσουμε διὰ τῆς βίας.

Ἐπιπλέον, ἡ παγκοσμιοποίηση κατάφερε δυστυχῶς νά μᾶς κάνει νά πιστέψουμε πὼς Χριστούγεννα χωρίς χριστουγεννιάτικο δένδρο δέν ὑφίστανται! Κατέληξε μάλιστα νά γίνει τό παγκόσμιο σύμβολο τῶν Χριστουγέννων, ἐνῶ παράλληλα πέτυχε νά βρίσκεται στό ἐπίκεντρο τῆς ἐορτῆς, ἀποσπώντας τὴν προσοχή μας καί ἀπὸ Αὐτό ἀκόμη τό Θεῖο Βρέφος.

Κι ὅπως δέν νοοῦνται Χριστούγεννα χωρίς δένδρο, ἔτσι δέν νοοῦνται Χριστούγεννα χωρίς «Αἰ-Βασίλη». Ὁ «Σάντα Κλάους», ὅπως τὸν λένε οἱ Δυτικοί -ὄνομα πού παραπέμπει στὸν ἅγιο Νικόλαο-, δέν ἔρχεται πιά ἀπὸ τὴν Καισάρεια ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Βόρειο Πόλο, χορηγίας τῆς Coca-Cola Ἑλλάδος καί πάσης ὑψηλίου. Βεβαίως καμία σχέση δέν ἔχει μὲ τίς σεπές ἀσκητικές μορφές τῶν ἁγίων Νικολάου καί Βασιλείου.

Τό πιό ἀπογοητευτικό εἶναι ὅτι ἡ θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων ἔχει ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὰ ξενύχτια, τὰ «ρεβεγιόν» καί τὴ χαρτοπαιξία. Τόσο ὅμως ὁ 43ος κανόνας τῶν Ἀποστόλων, ὅσο καί ὁ 50ός τῆς ΣΤ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καταδικάζουν μὲ ἀφορισμό τούς πιστοὺς πού παίζουν μὲ χρήματα!

Ἀκόμη πολλοὶ στὴν Ἑλλάδα τῆς κρίσης καί τῆς φτωχολογιᾶς ὁργανώνουν κατὰ μόνας ἢ συλλογικά ἀποδράσεις ἐντός καί ἐκτός Ἑλλάδος. Μεταξὺ τῶν ἄλλων προσφιλὲς προορισμὸς ἐσχάτως ἀποδείχθηκε ὁ «Μύλος τῶν Ξωτικῶν» στὰ Τρίκαλα. Πέρυσι ὀκτακόσιες χιλιάδες Ἕλληνες «ὀρθόδοξοι» τίμησαν δεόντως «τό μεγαλύτερο ἐργοστάσιο παραγωγῆς παιχνιδιῶν, χαρᾶς, δημιουργίας, ἐλπίδας», ὅπως μέσῳ διαφημίσεων αὐτοχαρακτηριζόταν. Μεγαλεπήβολοι οἱ στόχοι του: «Νά σκορπίσουν καί πάλι τὰ χαμόγελα, πού τόσο μὰ τόσο μᾶς ἔχουν λείψει. ... Ὁ Ἀι-Βασίλης καί τὰ ζωτικά γιὰ πρώτη φορά μοιράζονται μαζί μας τὰ πολὺ καλὰ κρυμμένα μαγικά μυστικά τῆς ἐπιτυχημένης ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἀποστολῆς τους».

Γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀντι-χριστουγεννιάτικη περιρρέουσα ἀτμόσφαιρα καί τὴ βεβήλωση τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ ὁποῖος σέβεται τὸν Χριστό καί τὴν Ἑλλάδα αἰσθάνεται ἱερὴ ἀγανάκτηση. Μήπως ἐν τέλει ζοῦμε σέ κοινωνία νεο-εἰδωλολατρική, πού ὅλο καί περισσότερο ἀποϊεροποιεῖ τὰ Χριστούγεννα καί ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀναφορά στό σωτήριο ἐπέκεινα μὲ νέα εἶδωλα, ζόανα καί ὑλικά ἀγαθὰ; Μὲ θρασύτητα παρατηροῦμε νά γκρεμίζεται ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει ἀκόμη ὀρθιο ἀπὸ τὰ ἀγνὰ ἥθη καί ἔθιμα τοῦ ὁδυνώμενου λαοῦ μας καί νά ἰσοπεδώνονται τὰ αἰώνια ἰδανικά μας. Πῶς ἡ ψυχὴ πού διψᾷ γιὰ ἀλήθεια καί ἀγάπη νά ξεδιψᾷσει πραγματικά μὲ τέτοια ὑποκατάστατα; Πῶς νά γεμίσει μὲ χαρὰ καί πληρότητα, ὅταν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα λείπει αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Χριστός; Ἀποτέλεσμα: Γευόμαστε «τὰ Χριστούγεννα τῆς μοναξιάς, τῆς μελαγχολίας, τῆς κατάθλιψης». Νά οἱ καρποὶ

τῆς ἁσώτης γιορτῆς!

Θά πρέπει νά τό καταλάβουμε ὅτι σήμερα προπαντός ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό αὐτή τή ζωοδότρια πηγή, γιά νά παραμυθήσει τόν πόνο μας καί νά φωτίσει τά σκοτάδια μας. Ἡ πολλαπλή κρίση πού βιώνουμε δέν μπορεῖ νά ἀντιμετωπισθεῖ ἀποτελεσματικά, ἂν δέν χρησιμοποιήσουμε ἰσχυρά καί δοκιμασμένα πνευματικά ἀντίδοτα: τήν πίστη καί τήν ἐλπίδα μας στόν παντοδύναμο Κύριό μας καί τήν προσκύνηση τοῦ νηπιάζοντος Θεοῦ.

Καί καθώς ὅσοι ἐπιμένουν νά γιορτάζουν ρωμαίικα Χριστούγεννα βρίσκουν τήν εὐκαιρία αὐτές τίς ἡμέρες νά ξεφυλλίσουν λίγο Παπαδιαμάντη ἢ Κόντογλου, κλείνουμε μέ ἓνα ἀπόσπασμα ἀπό τόν δεύτερο, ἀφοῦ φέτος συμπληρώνονται πενήντα χρόνια ἀπό τήν κοίμησή του: «Ἀδελφία μου, φυλάζτε τά ἑλληνικά συνήθειά μας, γιορτάστε ὅπως γιορτάζανε οἱ πατεράδες σας, καί μή ξεγελιόσαστε μέ τά ξένα κι ἄνοστα πυροτεχνήματα. Οἱ δικάς μας οἱ γιορτές ἀδελφώνουν τούς ἀνθρώπους, τούς ἐνώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Μὴν κάνετε ἐπιδείξεις. "Εὐφρανθετε ἐορτάζοντες". Ἀκοῦστε τί λένε τά παιδάκια πού λένε τά κάλαντα: "Καί βάλετε τά ροῦχα σας, εὐμορφα ἐνδυθῆτε, στήν ἐκκλησίαν τρέξετε, μέ προθυμίαν μπῆτε, ν' ἀκούσετε μέ προσοχήν ὅλην τήν ὕμνωδιαν, καί μέ πολλήν εὐλάβειαν τήν θείαν Λειτουργίαν. Καί πάλιν σάν γυρίσετε εἰς τό ἀρχοντικόν σας, εὐθύς τραπέζι στρώσετε, βάλτε τό φαγητόν σας. Καί τόν σταυρόν σας κάνετε, γευθῆτε, εὐφρανθετε. Δώστε καί κανενός φτωχοῦ ὅστις τό ὑστερεῖται"».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

ΔΩΡΟπροτάσεις

**Ζητήστε τα
στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ**

**Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518**

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 6/12

«ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἦν ἔδρασε ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;» (Λκ 13,16).

Ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου βρίσκεται πάντοτε στή συναγωγή, συμμετέχει στήν προσευχή, στή μελέτη, διδάσκει καὶ θαυματουργεῖ. Ἔτσι ἐφήρμοσε τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου καὶ αὐτὸ τὸ παράδειγμα ἔδωσε στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ἄφησε καὶ σέ μᾶς ὑπόδειγμα νὰ ἀφιερώνουμε στὸν Κύριο τὴν Κυριακὴ μὲ τὴν ὁποία ὁ ἴδιος ἀντικατέστησε τὸ Σάββατο. Τί σημαίνει «ἀφιερώνουμε τὴν Κυριακὴ μας στὸν Κύριο»; Τὸν ἐπισκεπτόμαστε

στὸν ναὸ καὶ ἀσπαζόμαστε τὴν εἰκόνα του, τὸν ἐπισκεπτόμαστε στό θυσιαστήριο, ὅπου ὄχι ἀπλῶς τὸν ἀσπαζόμαστε ἀλλὰ τὸν δεχόμαστε μέσα μας μὲ τὸ μυστήριό τῆς θείας Κοινωνίας, τὸν δεχόμαστε πάλι μέσα μας μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ εὐαγγελίου, μὲ τὴ διδασκαλίαν ποὺ ἀκούμε, μὲ τὴ μελέτη, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπισκεπτόμαστε τὸν Κύριο ὅταν ἐπισκεπτόμαστε πονεμένους καὶ κατατρεγμένους...

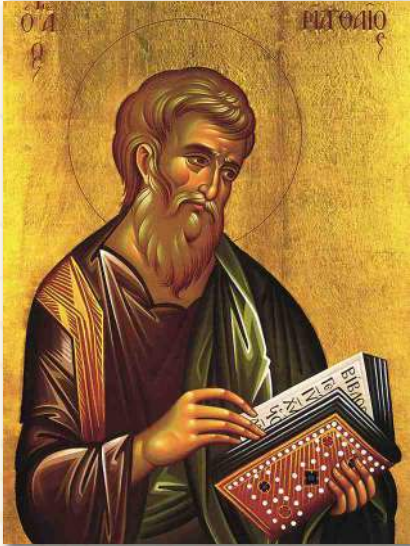
Κυριακή 13/12

«καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες» (Λκ 14,18).

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ φιλόστοργη μητέρα μας, καὶ μὲ τὴ σημερινή Κυριακή, τὴν Κυριακὴ τῶν προπατόρων, ὅπως ὀνομάζεται, μᾶς προετοιμάζει καὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ βαδίσουμε στή φάτνη, νὰ προσκυνήσουμε τὸ νεογέννητο παιδί, «τὸ παιδίον τὸ νέον», ποὺ εἶναι «ὁ πρὸ αἰώνων Θεός». Καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ τὸν προσκυνήσουμε ἀλλὰ νὰ τὸν κάνουμε δικό μας καὶ νὰ γίνουμε δικοί του· τὸ θέλει ὁ ἴδιος. Ὅπως γεννήθηκε στή φάτνη μέσα σ' ἓναν στάβλο, καταδέχεται νὰ γεννηθεῖ ὁ Κύριός

μας μέσα στην ύπαρξή μας, στό εἶναι μας, καί νά μεταβάλλει τόν στάβλο, τόν ἀκάθαρτο ἑαυτό μας, σέ πεντακάθαρο καί λαμπρότατο ναό, ὅπου σ' ὅλη μας τή ζωή θά λατρεύουμε τόν Κύριο. Μεγάλες δωρεές μᾶς προσφέρει ὁ Κύριος! Πῶς ὅμως θά τίς ἀπολαύσουμε; Πῶς θά τίς ἀξιοποιήσουμε γιά τήν σωτηρία μας; Ἡ σημερινή παραβολή ἀποκαλύπτει τήν προσωπική εὐθύνη τοῦ καθενός ἀπό ἐμᾶς.

Κυριακή 20/12

«Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε.....» (Μθ 1,2).

Τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα σήμερα εἶναι μία σειρά ἀπό ὀνόματα, ἕνας κατάλογος, ἡ γενεαλογία τοῦ Χριστοῦ. Κι ὅμως, αὐτή ἡ γενεαλογία εἶναι μία μεγάλη ἀποκάλυψη ἀλλά μαζί καί μία ἀπόδειξη τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ σχεδίου τοῦ Θεοῦ. Ἀνάμεσα στά ὀνόματα ἀναφέρονται ὄχι μόνον Ἑβραῖοι ἀλλά καί ἀλλόφυλες γυναῖκες, ὅπως ἀναφέρονται βασιλιάδες, τσοπάνοι, ἀπλοϊκοί τῆς γῆς, εὐσεβεῖς καί ἀσεβεῖς, καθαροί καί ἀκάθαρτοι, πλούσιοι καί φτωχοί. Καί ὅλοι αὐτοί ἀποτελοῦν τοὺς προπάτορες τοῦ Χριστοῦ, τό γενεαλογικό του

δένδρο. Σ' ὅλους αὐτοὺς βλέπουμε τό ἀνθρώπινο χαρμάνι, σέ ποιά κατάσταση βρισκόταν ἡ ἀνθρωπότητα. Ὅλοι αὐτοί γίνονται τό «πρόσλημμα», ὅπως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας. Ὁ Κύριος τοὺς παίρνει ὡς δεῖγμα τῆς ἀνθρώπινης φύσης γιά νά τήν ἀγιάσει, νά τή θεώσει καί ἀγιάζοντας καί θεώνοντας τό πρόσλημμα ἀγιάζει καί θεώνει ὁλόκληρο τό γένος καί δίνει ἔτσι τή δυνατότητα σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νά γίνουν κοινωνοί τῆς θείας φύσεως.

Κυριακή 27/12

«ἀνείλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεέμ» (Μθ 2,16).

Ἡ ἐπιβουλή τοῦ Ἡρώδη ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ καί ἡ σφαγή τῶν νηπίων φανερώνει ὅτι ὁ Χριστιανισμός διώκεται ἀπό τό λίκνο του ἀκόμη. Μερικοί σκανδαλίζονται ἀπό τή σφαγή τῶν ἁθῶν νηπίων καί κατηγοροῦν τόν Θεό. Αἴτιος τῆς σφαγῆς ὅμως δέν εἶναι ὁ Θεός, ἀλλά ὁ θηριώδης Ἡρώδης. Ὁ Θεός ὑπολογίζει τήν ἄδικη αὐτή σφαγή ὡς μαρτύριο, καί στήν ἄλλη ζωή δοξάζει τίς ψυχές τῶν νηπίων. Ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ τά σφαιασθέντα νήπια ὡς τοὺς πρῶτους μάρτυρες τῆς πίστεώς μας καί ἐορτάζει τή μνήμη τους τήν 29η Δεκεμβρίου.

Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπό λειτουργικά κηρύγματα)

Τί προσδοκοῦμε;

Ὁ ἄνθρωπος διαχρονικά ἀναμένει καί προσδοκᾷ στηριζόμενος στήν ἐλπίδα. Τί προσδοκᾷ ὅμως; Ὁ σκλαβωμένος τήν ἐλευθερία του, ὁ χρονίως πάσχων τήν υἰεΐα του, ὁ πολεμιστής τή λήξη τοῦ πολέμου, ὁ ἄνεργος τήν ἀνεύρεση ἐργασίας, ὁ πεινασμένος τήν ἐξασφάλιση τροφῆς, ὁ πλούσιος τή διόγκωση τῶν κερδῶν του. Ἄν ἐξαίρεσουμε τήν προσδοκία τοῦ ἁπλοστοῦ γιά κέρδη, ὅλες οἱ ἄλλες προσδοκίες εἶναι καλές καί ἅγιες. Ὅλες ὅμως ἐγκλωβίζουν τόν ἄνθρωπο στόν βιολογικό του χῶρο καί πολλές φορές τόν ἐμποδίζουν νά κἀνει τήν ὑπέρβαση γιά νά εἰσέλθει στόν χῶρο τοῦ πνεύματος.

Κάποιος ἀπό τούς ἰσχυροῦς τοῦ 20οῦ αἰῶνα εἶχε πεῖ, μέ τόν κυνισμό πού τόν διέκρινε, ὅτι γιά νά εἶσαι ἐλεύθερος πρέπει νά ἔχεις καί κάποια χρήματα. Οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἐλευθερίας φροντίζουν νά μᾶς ἐλαφρύνουν ἀπό τό βάρος τῶν χρημάτων ὀλοένα καί περισσότερο! Εἶναι ἐλεύθεροι οἱ λαοί τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἀσίας

μέ τήν παρέλευση τῆς ἀποικιοκρατίας; Εἶναι ἐλεύθεροι ὅσοι ἐκλιπαροῦν γιά κάποια ἐργασία, ὅποιαδήποτε ἐργασία, παραθεωρώντας τίς ἱκανότητές τους, τούς τίτλους σπουδῶν τους, τήν ἐμπειρία τους; Εἶναι ἐλεύθεροι ὅσοι ἀντιμετωπίζουν τό δίλημμα ποιούς ἀπό τούς λογαριασμούς θά πληρώσουν αὐτό τόν μήνα καί ποιούς θά ἀφήσουν ἀνεξόφλητους; Εἶναι ἐλεύθεροι ὅσοι ἀδυνατοῦν νά ἀντιμετωπίσουν τά προβλήματα υἰεΐας, λόγω κατάρρευσης τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συστήματος; Εἶναι ἐλεύθεροι, τέλος, ὅσοι ἀνασηκώνουν τό κάλυμμα τοῦ κάδου ἀπορριμμάτων, γιά νά ἀναζητήσουν κάτι φαγώσιμο στό ἐσωτερικό του; Μέ βάση τά ἰσχύοντα, ἡ προφανής ἀπάντηση εἶναι: Ὁχι.

Ἀλλά τότε τούς ἐλεύθερους πρέπει νά τούς ἀναζητήσουμε μεταξύ τῶν ἐχόντων καί κατεχόντων. Αὐτοί ἀσκοῦν ἐξουσία καί οἱ ἄλλοι ὑποτάσσονται στή θέλησή τους. Αὐτοί μποροῦν νά σπαταλοῦν, χωρίς νά ἀναγκάζονται νά μετρήσουν, τά ἀναρίθμητα ὑπάρχοντά τους.

Αὐτοί κηρύσσουν πολέμους γιά τά συμφέροντά τους καί δέν ἔχουν τήν ἔγνοια πότε αὐτοί θά τερματιστοῦν. Αὐτοί δέν ὑπολογίζουν τό κόστος νοσηλείας. Αὐτοί καθορίζουν τίς τιμές τῶν ἀγαθῶν, πού ἄλλοι παράγουν, ἀλλά καί τίς τιμές τῶν προϊόντων πού παράγουν στίς ἐγκαταστάσεις τους. Εἶναι ὅλοι αὐτοί ἐλεύθεροι; Μέ βάση τά ἰσχύοντα, ἡ προφανής ἀπάντηση εἶναι: Νάι.

Ποιό εἶναι τό τραγικό σφάλμα πού διαπράττουμε, ὥστε νά καταλήγουμε σέ συμπεράσματα σάν τά προηγούμενα; Ἀγνοοῦμε τήν πνευματική διάσταση τοῦ ἀνθρώπου. Θεωροῦμε αὐτόν ὡς ζῶο τῆς ὁμοταξίας τῶν θηλαστικῶν, τό ὁποῖο ἔχει ἀνάγκες ἀποκλειστικά βιολογικῆς φύσεως. Ἀλλά, ἂν αὕτη ἦταν ἡ ἀλήθεια, τότε ὁ ἀνθρώπος θά ἦταν τό δυστυχέστερο ζῶο, ἐπειδή ἔχει συνείδηση. Τί ἀκριβῶς εἶναι ἡ συνείδηση, δέν τό ἔχουμε διαλευκάνει ἐπιστημονικά. Πάντως κατανοοῦμε χωρίς δυσκολία τόν ὄρο. Μέ τή βοήθεια τῆς συνείδησης κατανοοῦμε γιατί ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἐλεύθερος, δηλαδή, ὑπερβαίνει τό πλαίσιο τοῦ βιολογικοῦ ἐξαναγκασμοῦ. Καί ἂν δέν τό ὑπερβαίνει, τότε ὅλα τά περί ἐλευθερίας εἶναι φληναφήματα ἀπάτης. Ἄν οἱ ἐνέργειές μας εἶναι ἀπόρροια τοῦ γενετικοῦ καταναγκασμοῦ, τότε ὁ ἀνθρώπος δέν ἔχει οὐδεμία εὐθύνη γιά τίς πράξεις καί τίς παραλείψεις του. Καί ἂν ὅλα τελειώνουν στόν τάφο, τότε ὁ ἀνθρώπος εἶναι ὄν τραγικό στό ἔπακρο!

Ἄς ἐξετάσουμε καί τούς πλουσίους, πού ὅλοι φθονοῦμε καί ζηλεύουμε τήν «τύχη» τους! Εἶναι ἐλεύθεροι αὐτοί πού θέλουν τά πάντα δικά τους καί ἀδιαφοροῦν γιά τό ἂν αὕτη τους ἡ ἀπληστία ὁδηγεῖ στήν ἐξόντωση πλῆθους συνανθρώπων τους; Χαίρονται τά πλούτη τους χωρίς σκιά ἀνικανοποίητου, ἀγχους, ἔλλειψης

νοήματος ζωῆς, διάθεσης αὐτοκαταστροφῆς; Μᾶλλον ὄχι, ὅπως συμπεραίνουμε ἀπό τήν ἀνάλυση τῆς προσωπικῆς ζωῆς πλῆθους πλουσίων. Ἀπό τήν ἄλλη δέν λείπουν οἱ μαρτυρίες χαριτωμένων στήν ἀνέχειά τους ἀνθρώπων. Ὅχι, δέν ἐγκωμιάζω τή φτώχεια. Ὁ συγγραφέας τῶν Παροιμιῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀποκρούει τή φτώχεια, ὅπως καί τόν πλοῦτο. Θέλω νά τονίσω ὅτι ὑπῆρξαν ἀνθρώποι ἐλεύθεροι, ἐνῶ τούς εἶχαν στερήσει τά πάντα: ὅλα τά περιουσιακά τους στοιχεῖα, τήν προσωπική τους ἐλευθερία μέ τόν ἐγκλεισμό σέ στρατόπεδα ὑπό συνθήκες καταναγκαστικῆς ἐργασίας μέ ἐλάχιστη τροφή καί ἀνεπαρκέστατη θέρμανση, τά προσφιλή τους πρόσωπα, τήν πορεία τῶν ὁποίων ἀγνοοῦσαν. Καί ὅμως ἄντεξαν, διότι εἶχαν ἀκλόνητη τήν ἐλπίδα ὅτι κάποτε θά ἐρχόταν τό τέλος τοῦ μαρτυρίου τους, θά ἀντάμωναν μέ τά προσφιλή τους πρόσωπα, θά ἄρχιζαν νέα ζωή! Κι ἂν αὐτό δέν θά συνέβαινε, μιά ἀκόμη τρανότερη ἐλπίδα φούντωνε μέσα τους: Ὁ τάφος δέν εἶναι ἡ τελευταία μας κατοικία, ἀλλά εἴσοδος σέ μιάν ἄλλη ζωή ἀτελεύτητη!

Αὐτό ἦλθε νά μᾶς διδάξει ὁ Λυτρωτής τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, ἡ κατ' ἐξοχήν προσδοκία τῶν ἐθνῶν, τῶν ταπεινῶν καί καταφρονεμένων ἀλλά καί τῶν βυθισμένων στό ὑπαρξιακό κενό ἰσχυρῶν καί κατεχόντων. Ὅμως αὕτη τήν ἐλπίδα τήν ἔχουμε ἀποποιηθεῖ στό ὄνομα ἑνός ἀρρωστημένου «ὀρθολογισμοῦ», ὁ ὁποῖος ποινικοποιεῖ τήν πίστη στόν Θεό καί προσφέρει ὡς ὑποκατάστατα πλῆθος ἐγκοσμίων προσδοκιῶν γιά ἕναν καλύτερο κόσμο μέ λιγότερο χυμένο ἄδικο αἷμα, μέ περισσότερη εἰρήνη, μέ βαθύτερη δικαιοσύνη, μέ πλήρη ἐλευθερία. Καί οἱ αἰῶνες κυλοῦν καί οἱ τύραννοι ἐναλλάσσονται καί τά θύματα πληθαίνουν καί στό τέ-

π. Συμεών Κραγιόπουλος

Στίς ἀρχές τοῦ Ὀκτώβρ ἐ.ξ., στό Πανόραμα Θεσσαλονίκης, κοιμήθηκε ἐν Κυρίῳ ὁ γνωστός στό πανελλήνιο καί σέ πολλές χώρες τοῦ κόσμου ἀρχιμανδρίτης π. Συμεών Κραγιόπουλος.

λος ἐνοχοποιοῦμε τόν Θεό γιά τή συμφορά πού μᾶς βρῆκε, ἄν καί δέν πολυπιστεύουμε σ' Αὐτόν. Γιατί, ἄν πιστεύαμε, θά ἐπακολουθοῦσε δέσμευση, τό χρέος νά σηκώσουμε τόν προσωπικό μας σταυρό ἀγόγγυστα προσδοκώντας μιά ζωή ἀτελεύτητη γιά ἐκείνους πού ἀγωνίστηκαν γιά τό ἀγαθό. Νά ὅμως πού οἱ πολλοί μᾶς παρασύρουν νά βλέπουμε διαρκῶς μπροστά μας τήν τιμωρία ὡς ἀπειλή ἐνός κακοῦ καί ἀπάνθρωπου Θεοῦ. Τά κριτήρια τῆς ἀπόδοσης δικαιοσύνης δέν μᾶς ἐγγίζουν. Εἴμαστε ἀλαζόνες πλούσιοι καί φτωχοί, ἰσχυροί καί ἀδύναμοι, ἐγγράμματοι καί ἀγράμματοι. Πῶς νά ὁμολογήσουμε ὅτι ἡ εὐθύνη εἶναι προσωπική τοῦ καθενός μας; Ἄλλωστε ὑπάρχει καί τό σύγχρονο συγχωροχάρτι: Γιά ὅλα φταίει ἡ ἀπρόσωπη κοινωνία.

Ὁ Χριστός γεννιέται γιά μιά ἀκόμη φορά προκλητικός μέσα στήν ἄκρα ταπείνωσή του. Ἐμεῖς δέν θέλουμε νά ἄρουμε τόν σταυρό του μέ ὑπομονή, ταπείνωση καί ἐλπίδα. Προτιμοῦμε νά μᾶς σταυρώνουν ἄλλοι, πού συνήθως ἀποκαλοῦμε σωτήρες, ἢ νά καταποντιζόμαστε στό ὑπαρξιακό κενό. Οἱ προσδοκίες μας εἶναι «ρεαλιστικές»! Εἶναι αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ κόσμου.

Ἀπ. Παπαδημητρίου

Μέ συγκίνηση χάρασσω αὐτές τίς γραμμές, καθὼς θυμοῦμαι τοὺς παλιούς δεσμούς πού συνέδεσαν τόν ἐκλιπόντα μέ τήν Ἀδελφότητα ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ κατὰ τὰ φοιτητικά του χρόνια. Ἦταν ἀπό τοὺς πρώτους οἰκοτρόφους τοῦ οἰκοτροφείου τῆς Ἀδελφότητος, στὸν δεῦτερο ὄροφο πολυκαιρινῆς οἰκοδομῆς στήν ὁδὸ παλαιὰ Ἀριστοτέλους καί Σωκράτους. Ὑπῆρξε σύνοικος καί ὁμοδαίαιος νέων οἱ ὅποιοι ἀναδείχθηκαν καταξιωμένες προσωπικότητες καί εὐεργέτησαν τήν κοινωνία ὡς ἐπίσκοποι, ἱερεῖς, ἱεροκήρυκες, συγγραφεῖς, εἰδικοί καί γενικοί σύμβουλοι ὑπουργῶν καί πρωθυπουργῶν, ἐκπαιδευτικοὶ ὄλων τῶν βαθμίδων, δόκιμοι κοινωνικοὶ ἐργάτες, εὐλογημένοι οικογενειάρχες.

Καταγόμενος ἀπὸ τὴ Ρητίνη Πιερίας ὁ ἤδη μακαριστὸς γέροντας τελείωσε τίς γυμνασιακές σπουδές του σέ καιροὺς δύσκολους, τὰ πρώτα χρόνια μετὰ τὴ λήξη τῆς γερμανικῆς Κατοχῆς, καί ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη γιά νά σπουδάσει στὴ Θεολογικὴ Σχολή, πού μόλις εἶχε ἰδρυθεῖ τὸ 1942. Ὁ πόθος του γιά τὰ ἱερά γράμματα παραμέρισε κάθε ἄλλη ἐπιθυμία καί δυνατότητα. Μποροῦσε νά σπουδάσει σέ ὅποιαδήποτε ἄλλη σχολή, αὐτὸς ὅμως πόθησε τὴ «σχολή τῶν

σχολῶν», τή Θεολογική. Ἀλλά ἔμελλε νά ἐκπληρωθεῖ αὐτός ὁ πόθος μετά ἀπό πολλές περιπέτειες: Ὁ μικρός ἀριθμός τῶν ἐγγραφέντων δέν δικαιολογοῦσε τή λειτουργία τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἔτσι ὁ Κωσταντῖνος -αὐτό ἦταν τό βαπτιστικό του ὄνομα- ἀναγκάσθηκε νά γυρίσει στό χωριό, στίς σκληρές ἀγροτικές ἐργασίες, πού τοῦ κληροδότησαν προβλήματα υγείας, τά ὁποῖα τόν συνόδευαν σέ ὅλη τή ζωή του ὡς ἓνας «σκόλοψ τῆ σαρκί».

Ὡς δῶρο τοῦ Θεοῦ δέχθηκε ἀργότερα τήν εἶδηση ὅτι ἡ Πολιτεία μέ σχετικές διατάξεις διευκόλυνε τούς ἐγγεγραμμένους σέ πανεπιστημιακές σχολές νά προσέλθουν στίς ἐξετάσεις χωρίς προηγούμενη φοίτηση. Ἔτσι ξαναῆρθε στή Θεσσαλονίκη. Τότε ἦταν πού τόν γνωρίσαμε, ἓνα ξανθό σγουρόμαλλο ἀγροτόπαιδο, μέ χέρια ροζιασμένα ἀπό τή δουλειά καί μέ προβλήματα στή σπονδυλική στήλη, ἀλλά καί μέ ἓνα καθαρό γαλανό βλέμμα. Βρῆκε φιλόξενη στέγη στό φοιτητικό οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀπολυτρώσεως. Ἀπλός καί εὐκίνητος, εἰλικρινής καί πρόθυμος κέρδισε τή συμπάθεια καί ἀγάπη ὅλων. Ἐντάχθηκε στό Τμήμα τῶν νέων τῆς Ἀδελφότητος καί στή χορωδία, λαμβάνοντας ἐνεργό μέρος σέ κάθε ἐκδήλωση. Ἦταν ἀπό τούς καλούς μαθητές στό «Σχολεῖο τοῦ Χριστοῦ», καί ὁ τότε πνευματικός τῆς Ἀδελφότητος μακαριστός π. Τιμόθεος Παπαμιχαήλ τόν συμπαθοῦσε ιδιαίτερα. Ἐκτιμώντας τόν ζήλο τοῦ νεαροῦ φοιτητοῦ καί τήν ἀπόφασή του νά ἀφοσιωθεῖ στά ἱερά γράμματα στάθηκε δίπλα του μέ σοφία καί στοργή. Θυμοῦμαι μέ πόση μέριμνα φρόντισε γιά τή νοσηλεία τοῦ Κωσταντίνου στό θεραπευτήριό τῆς Βούλας Ἀθηνῶν, πῶς τόν ἐπισκεπτόταν συχνά γιά νά τόν ἐνισχύσει, καθώς καί τίς εἰδικές λειτουργικές συνάξεις πού μᾶς

ἔκανε στή Θεσσαλονίκη, γιά νά προσευχηθοῦμε ὅλοι ὑπέρ υγείας τοῦ μαθητοῦ τοῦ «Σχολείου τοῦ Χριστοῦ». Τόν στηρίζε «μένειν ἐν Χριστῷ» καί τόν κατάρτιζε ὥστε ἐν καιρῷ νά ἀξιωθεῖ τῆς θεϊκῆς ἀναθέσεως «ποιμαίνει τὰ πρόβάτά μου». Οἱ δύο αὐτές φράσεις ἀποτελοῦσαν τίτλους φυλλαδίων μέ τά ὁποῖα μᾶς καλλιεργοῦσε ὁ π. Τιμόθεος στό «Σχολεῖο τοῦ Χριστοῦ».

Μετά τό πέρας τῶν σπουδῶν του ὁ Κωσταντῖνος, μέ τή συγκατάθεση καί ἐνέργεια τοῦ πνευματικοῦ του πατέρα προσῆλθε στίς τάξεις τοῦ ἱεροῦ κλήρου, γιά νά γίνει ποιμένας τῶν λογικῶν προβάτων τοῦ Κυρίου, ὅπως βαθιά τό ἐπιθυμοῦσε. Ὡς ἀρχιμανδρίτης Συμεῶν πλέον θά ἐργασθεῖ ἐπὶ πολλές δεκαετίες μέ σοφία καί γνώση, ἀλλά καί μέ ἀπλότητα καί ταπείνωση ὡς ἱεροκήρυκας, κατηχητής καί πνευματικός. Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ χάρηκε πλούσιους τούς καρπούς τῆς διακονίας του. Χιλιάδες οἱ ψυχές πού στηρίχθηκαν κοντά του, ξεκουράσθηκαν στό πετραχήλι του, καθοδηγήθηκαν μέ τή συμβουλή του. Ἀλλά γι' αὐτά θά γράψουν οἱ ἴδιοι οἱ εὐεργετημένοι μαθητές του, πού τά ἔζησαν, καί οἱ συνεχιστές τοῦ ἔργου του.

Ἐγώ μέ τό σημείωμα αὐτό θά ἤθελα ταπεινά ἐκ μέρους καί ὅλης τῆς Ἀδελφότητος, ιδιαίτερα τῶν παλαιῶν μελῶν, πού προσωπικά τόν γνωρίσαμε, νά εὐχηθῶ ὁ Κύριος, πού κατέστησε τόν ἄξιο δουλευτή του Συμεῶν ἱεουργό τῶν Μυστηρίων Του ἐδῶ στή γῆ, νά τόν ἀξιώσει καί στό ὑπερουράνιο θυσιαστήριο νά Τόν ὑμνεῖ. Ἐκεῖ νά δέεται καί γιά τίς ψυχές πού ἐδῶ στή γῆ ἀγάπησε καί γιά τήν προκοπή ὅλου τοῦ ἔργου τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας του. Συμεῶν, ἀρχιμανδρίτου καί πνευματικοῦ, αἰωνία ἡ μνήμη!

Δημήτριος Χαρίσης

Διήγημα

Δυό τρύπιες σόλες

Στό κατάστημα υποδημάτων του Διονύση είχε νά μπει άνθρωπος ἐδῶ καί δυό μέρες. Ούτε ἓνα ζευγάρι παπούτσια δέν πουλήθηκε καί ὁ Διονύσης ἐνίωθε τήν ἀγωνία σάν τανάλια νά τοῦ σφίγγει τήν καρδιά. Ἄν δέν πουλοῦσε καί τώρα πού πλησίαζαν τά Χριστούγεννα, πότε θά πουλοῦσε;

Στάθηκε ὀρθός πίσω ἀπό τήν τζαμένια πόρτα, ἀνάμεσα στίς δυό βιτρίνες του. Ἀπό τή μία τά γυναικεῖα καί ἀπό τήν ἄλλη τ' ἀνδρικά. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἦταν περσινό ἐμπόρευμα, ὅτι δέν κατάφερε νά προμηθευτεῖ τά παπούτσια τῆς νέας σεζόν καί τῆς νέας μόδας, ὅμως εἶχε καλό καί γερό παπούτσι.

Χαμογέλασε μέ χτυποκάρδι στίς δυό κυρίες πού στάθηκαν μπροστά στή βιτρίνα μέ τά γυναικεῖα παπούτσια. Ἄνοιξε εὐγενικά τήν πόρτα, μά κείνες τόν κοίταξαν ψυχρά.

- Ἀλλά κοιτᾶμε, τοῦ εἶπε κοφτά ἡ μία, πειράζει;

- Παρακαλῶ, κυρίες μου, κοιτάξτε ὅσο θέλετε, ἀπάντησε κοκκινίζοντας ὁ Διονύσης καί ξανά ἐκλείσε τήν πόρτα.

- Δέν κάνω ἐγώ γιά τέτοια δουλειά, μονολόγησε καί κάθισε στό παραπονεμένο ταμεῖο του.

- Συγγνώμη, κύριε, αὐτό τό παπούτσι στή γωνία τό ἔχετε στό 43 νούμερο;

Ἡ φωνή τοῦ νεαροῦ τόν ἔκανε νά τιναχτεῖ ξαφνιασμένος.

Τό παπούτσι, ναί, τό εἶχε στό 43 νούμερο καί ὁ νεαρός φάνηκε ἱκανοποιημένος σάν τό φόρεσε.

- Πόσο μπορεῖτε νά μοῦ τό ἀφήσετε; τόν ρώτησε ντροπαλά ὁ πελάτης του.

- Δέν ἔχω περιθώριο, λεβέντη μου, νά κόψω τίποτε. Ἡ τιμή του εἶναι σχεδόν τιμή κόστους.

Κοίταξε λυπημένος τά παπούτσια ὁ νέος καί βγάζοντας ἓναν ἀναστεναγμό τά ἄφησε πάνω στό κουτί τους.

- Εὐχαριστῶ πολύ, εἶπε θλιμμένα καί ἔκανε νά φύγει.

- Δέν θά τά πάρεις; Εἶναι καλό καί γερό παπούτσι, προσπάθησε νά τόν πείσει ὁ Διονύσης.

- Δυστυχῶς ἔχω μόνο 40€, εἶπε καί χαμογέλασε ἀμήχανα.

- Πάρτα, λεβέντη μου, πάρτα μέ 40€, εἶπε ὁ Διονύσης καί τά μάτια τοῦ νέου ἔλαμψαν.

- Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε ταπεινά ὁ νέος, γιατί αὐτά πού ἔχω δέν φοριόντουσαν πιά.

Τότε μόνον ὁ Διονύσης εἶδε τίς δυό μεγάλες τρύπες στίς σόλες τῶν παπουτσιῶν τοῦ νεαροῦ.

Ἐφυγε ὁ πελάτης καί ὁ Διονύσης ἀπομείνει μέ τά μάτια του γεμάτα ἀπό τίς δυό τρύπες στίς σόλες τῶν παπουτσιῶν. Τά ἔκλεινε, τά ἄνοιγε, μά οἱ δυό τρύπες ἦταν ἐκεῖ, ἔτσι ὅπως τίς κουβαλοῦσε μέσα στήν καρδιά του ἀπό τά 10 του χρόνια· ἴδιες καί ἀπαράλλαχτες μέ κείνες πού προσπαθοῦσε μάταια νά τίς καλύψει μέ χαρτόνια γιά νά ἐμποδίζουν τή βροχή καί τό κρῦο νά μπαίνουν καί νά τοῦ κοκκαλιάζουν τά δάχτυλα.

Καί θυμᾶται πῶς περίμενε τά Χριστούγεννα! Πόσο τά περίμενε! Γιατί κάθε Χρι-

στούγεννα ή μάνα του τούς αγόραζε όλους παπούτσια· καί έκανε ύπομονή ό Διονύσης καί μαστόρευε κάθε μέρα τίς τρύπιες σόλες.

- Διονύση μου, του έίπε ή μάνα του 3-4 μέρες πρίν από τά Χριστούγεννα, έσύ πού είσαι άντρας πιά, θά κάνεις ύπομονή. Δέν μπορούμε νά σοϋ πάρουμε τώρα παπούτσια καινούργια. Μέ την πρώτη εύκαιρία όμως θά σοϋ πάρουμε!

Δέν είπε τίποτε ό Διονύσης, μόνο πήγε πίσω στην αυλή καί έκλαψε μονάχος του.

Παραμονή Χριστουγέννων, άργά τό βράδυ, σάν όλοι ξάπλωσαν, άκουσε κάτι σάν μουρμουρητό ανάμεικτο μέ κλάμα ό Διονύσης. Σηκώθηκε στίς μύτες τών ποδιών καί έστησε τ' αυτί του νά ακούσει. Πλησίασε λαφροπατώντας καί είδε τή μάνα του νά κρατᾶ τά τρύπια του παπούτσια στά χέρια καί νά τά βάφει. «Καί Σύ φτωχός γεννήθηκες, Χριστέ μου», μουρμούριζε άνάμεσα στά δάκρυά της. Όρμησε, θυμάται τότε ό Διονύσης, στην άγκαλιά της καί κείνη τον κράτησε σάν νά ήταν μικρό παιδί.

- Μήν κλαῖς, μάνα, τής είπε, μέ τά τρύπια παπούτσια θά μοιάζω πιό πολύ στον φτωχό Χριστό.

- Μακάρι, γιέ μου, νά σ' άξιώσει ό Θεός νά του μοιάσεις.

Έκείνη την άγκαλιά, εκείνη τή ζεστασιά μέσα στην κρύα νύχτα του Δεκέμβρη δέν την ξέχασε ποτέ ό Διονύσης, μά τίς τρύπιες σόλες τίς είχε ξεχάσει. Μάλλον δέν τίς ξέχασε, τίς κουβαλούσε σέ μιά γωνιά τής καρδιάς του σκοτεινή. Δέν ήθελε νά τίς θυμάται. Δέν ήθελε νά θυμάται τό πόσο φτωχικά πέρασε τά παιδικά του χρόνια. Ούτε στά παιδιά του μίλησε γι' αυτό. Οί τρύπες στά παπούτσια άφησαν μεγαλύτερη πληγή στην καρδιά του απ' ό,τι στά πόδια του. Ίσως γι' αυτό καί άνοιξε κατάστημα ύποδημάτων. Δέν τό είχε σκεφτεί, δέν τό είχε συνειδητοποιήσει... Μά τώρα πού οί τρύπες τών παπουτσιών του νεαρου έρριξαν φώς στη σκοτεινή εκείνη γωνιά τής καρδιάς του, τώρα

έξηγοϋσε πολλά πράγματα.

Ή ταμειακή μηχανή φώτιζε ακόμα τά κτυπημένα 40€ τής προηγούμενης πώλησης.

Ή τανάλια πού έσφιγγε την καρδιά του μέ μιᾶς χαλάρωσε. Όχι, δέν θά τον τρόμαζε ή φτώχεια. Άλλωστε τά δικά του τά παιδιά τώρα πιά μεγάλωσαν καί πήραν τον δρόμο τους. Ήταν καιρός πιά νά κλείσει καί αυτός τίς πληγές τής δικής του καρδιάς.

Κοίταξε τά πολλά κουτιά πού ήταν γεμάτα μέ λογις-λογής παπούτσια. Πόσα πόδια θά μπορούσαν νά ζεστάνουν! Όλο εκείνο τό στόκ πού μαζεϋτηκε χρόνια τώρα, γιατί νά τό κρατᾶ άχρηστο;

Έκλεισε νωρίς ό Διονύσης τό μαγαζί καί πήγε νά επισκεφτεί τή γριά μάνα του. Εκείνη δέν ήξερε πώς νά κρύψει τή χαρά της πού τον είδε. Χώθηκε στη μεγάλη ζεστή άγκαλιά της καί άρχισε νά κλαίει σάν μικρό παιδί.

Εῖπαν καί τί δέν είπαν μάνα καί γιός, μά εκείνη ή παραμονή τών Χριστουγέννων σφράγιζε κάθε κουβέντα τους.

- Λοιπόν, μάνα, από αύριο θά μου στέλνεις πελάτες. Έσύ ξέρεις πολλούς πού έχουν τρύπια παπούτσια. Έχω τά πιό γερά τής αγοράς, την άποχαιρέτησε γελώντας καί κείνη τον σταύρωνε κλαίγοντας.

- Δῶσε παπούτσια, γιέ μου, στον Χριστό καί Κείνος θά σ' τό ξεπληρώσει.

Κανένας δέν μπορούσε νά έξηγήσει γιατί τό κατάστημα του Διονύση απέκτησε ξαφνικά τόση πελατεία.

- Εῖναι αλήθεια πώς έχει γερά παπούτσια, σχολίασαν θετικά οί δυό κυρίες πού συνήθιζαν νά στέκονται έξω από τή βιτρίνα του Διονύση, άπλά γιά νά κοιτάνε, καί γιά πρώτη φορά μπήκανε μέσα.

- Γιά νά έχει τόση δουλειά ό Διονύσης, πάει νά πει πώς έχει καλά παπούτσια, έλεγαν οί περαστικοί πού έβλεπαν τή μεγάλη κίνηση στο μαγαζί.

Κι ό Διονύσης, πού άλλοτε κτυπούσε

ποῦ καί ποῦ τήν ταμειακή του μηχανή δέν σταματοῦσε ὅλη μέρα νά κόβει ἀποδείξεις.

Τήν παραμονή τῶν Χριστουγέννων τό ἀποφάσισε πῶς ἄλλο πιά δέν πῆγαινε, θά ἔπρεπε νά κάνει καινούργιες παραγγελίες. Τά ἄδεια ράφια τοῦ ἔγνεφαν χαρούμενα καί κείνος γιά πρώτη φορά ἀπό τότε πού ἄνοιξε τό μαγαζί δέν ἔβρισκε νούμερα γιά νά ἐξυπηρετήσῃ τούς πελάτες. Ἦταν ἔτοιμος νά κλείσει τό στόρ, ὅταν εἶδε τόν νεαρό πού εἶχε περάσει πρὶν 10 μέρες μέ τά τρύπια παπούτσια, νά περνάει ἀπό τό ἀπέναντι πεζοδρόμιο.

Τοῦ ἔκαμε νόημα ὅτι τόν ἤθελε. Ὁ νέος παραξενεμένος πῆγε κοντά του.

- Μόνο τό ζευγάρι πού φορᾷς θά ἔχεις φαντάζομαι, τοῦ εἶπε χαμογελώντας.

Ἔσκυψε τό κεφάλι ὁ νεαρός.

- Δόξα τῷ Θεῷ, πού ἔχω καί αὐτά, εἶπε.

- Διάλεξε, ἀγόρι μου, ὅποιο ζευγάρι θέλεις, δῶρο ἀπό μένα, εἶπε ὁ Διονύσης καί ἄνοιξε τήν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ.

Παραμονή Χριστουγέννων καί ὁ Διονύσης πῆγαινε στό σπίτι του χαρούμενος. Ὁ μικρός Χριστός ἀπόψε δέν θά ἦταν ξυπόλυτος καί οἱ πληγές τῆς δικῆς του καρδιάς εἶχανε κλείσει. Εἶχε πολλά ἀπόψε νά πεῖ στά παιδιά του, εἶχε πολλά ἀπόψε νά πεῖ στόν Θεό. Περπατοῦσε καί σάν μικρό παιδί ἔψαλλε τά κάλαντα. «Χριστός γεννᾶται, Χριστός γεννᾶται!». Ἡ κάθε γωνία τῆς καρδιάς του γέμισε φῶς!

Ἑλένη Βασιλείου

Τά ἐξώφυλλα

Μπροστά: Λεπτομέρεια ψηφιδωτοῦ «Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ», Ἰ.Μ. Ὁσίου Λουκά, καθολικό.

Πίσω: «Ἄγγελοι ... δοξολογοῦσιν».

Ἀπό τήν πένα...

Στή φάτνη Σου...

Δῶρο σάν τί θά μπορούσα
νά 'φερνα στή θεία Σου γέννα
σέ ἀντάλλαγμα μέ κείνα,
πού 'χω πάρει ἀπό Σένα;

Καθώς τή φάτνη Σου κοιτῶ
καί τό παχνί τό φτωχικό
ἀπ' τῶν ματιῶν μας τή συνάντηση
παίρνω τούτη τήν ἀπάντησι:

Ἀπ' τό πλάσμα του ὁ πλάστης
τίποτ' ἄλλο δέ γυρεύει,
παρά μονάχα τό κακό
πού μέσα σου ἐμφωλεύει.

Στή φάτνη Σου ἦρθα κι ἐγώ
τόν ἱλασμό Σου νά μαγνητίσω
τό χθές, τό σήμερα, τό αὔριο
σέ Σένα νά τ' ἀφήσω.

Δίχως τ' ἀδιάβροχο τῆς ἄρνησης
ἀνοιίγω πόρους καί διαβάσεις
μ' ἐμπιστοσύνη φέτος σέ κοιτῶ
ἀπ' τήν καρδιά μου νά περάσεις.

Δέσποινα Πένογλου

Κατάθεση μιᾶς ψυχῆς

Χριστούγεννα 2015. Παραμονή τοῦ ἁγίου Νικολάου, καί ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καί τώρα στολίζω τό σπίτι. Δέντρα, μπάλες, γιρλάντες, φωτοσωλήνες καί ἀμέτρητα λαμπάκια. Ἔχει νυχτώσει κι ἐγώ στά μπαλκόνια συνεχίζω τό στολισμα. Παγώνουν τὰ δάχτυλά μου, ἀλλά οὔτε πού περνάει ἀπ' τό μυαλό μου νά σταματήσω. Τό βλέμμα μου ὅμως σκοντάφτει στά σπίτια τοῦ χωριοῦ· σκοτεινά, βουβά, παραπονεμένα. Μόνο κανα-δύο ἔχουν κάτι νά φωτίζει, ἀλλά καί αὐτά πολύ δειλά, σάν νά ντρέπονται γιά τή χαρά τους ἢ γιατί ξεχωρίζουν ἀπό τὰ ὑπόλοιπα.

Μιά γλυκειά μελαγχολία μ' ἔχει σκεπάσει. Τί κρίμα, ἡ ἄγνοιά μας -κυρίως αὐτή- δέν μᾶς ἀφήνει νά ζήσουμε αὐτό τό θαυμαστό γεγονός. Γιατί δέν ξέρουμε τί γιορτάζουμε. Μᾶς μάθανε ὅτι γιορτάζω σημαίνει πλοῦσια δῶρα, τραπέζια, βιτρίνες, ἐξόδους. «Χωρίς αὐτά δέν γιορτάζω, ὅποτε ποιός ὁ λόγος νά στολίσω, ποιός ὁ λόγος νά χαρῶ φέτος», μᾶς φωνάζουν τὰ περισσότερα σπίτια. Μά εἶναι Χριστούγεννα...

Τί κρίμα, ἀφήσαμε νά κλέψουν τή χαρά μας! Τά μάτια τῆς ψυχῆς εἶναι κλειστά, μά ὁ Χριστός φωνάζει: «Ἐγώ ἦρθα στή γῆ γιά σένα,

γιά σᾶς. Ἐγώ ἀπό Θεός ἔγινα ἄνθρωπος, ὑπέφερα, ταπεινώθηκα, σταυρώθηκα γιά σένα, γιά σᾶς. Καί σεῖς πῶς μπορείτε νά εἰστε λυπημένοι; Πῶς μπορείτε νά σιωπᾶτε σ' αὐτό τό γεγονός καί τὰ λαμπάκια τῆς ψυχῆς σας νά τὰ ἔχετε καταχωνιασμένα; Πῶς μπορείτε νά μή γιορτάζετε;».

Ἐχω τελειώσει τό στολισμα καί ὁμολογῶ ὅτι ἡ σκοτεινιά τοῦ χωριοῦ μ' ἐπηρέασε. Ὅλα εἶναι ἔτοιμα. Ὅμως γιά λίγο κοντοστέκομαι... νά τὰ βάλω στήν πρίζα, νά φωταγωγήσω ὅλο τό σπίτι... Μά καί ἂν κάποιοι μοῦ ποῦν: «Ἐ, βέβαια τί ἀνάγκη ἔχεις ἐσύ;». «Γιατί νά μή στολίσεις;». Μιά μικρή ἐνοχή μέσα μου...

Μά τί χαζές σκέψεις! Ὁ Χριστός ἦρθε στή γῆ γιά ὅλους μας, δέν ἔκανε ἐπιλογή ὁ Θεάνθρωπος. Δέν μίλησε σέ λίγους ἀφήνοντας στά σκοτάδια τῆς πλάνης τούς πολλούς. Δέν ἀγκάλιασε μόνο τούς ἁγίους. Τήν ἀγάπη του τήν ἀπλώσε παντοῦ, σάν τίς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου.

Ἐχω περάσει διάφορα Χριστούγεννα, πού ἀνάλογα μέ τήν ποσότητα τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν τὰ κατέτασσα σέ καλά ἢ σέ ἄσχημα. Χριστούγεννα ὅμως μέ Χριστό εἶναι ἡ πρώτη φορά πού θά κάνω. Γιορτάζω δέν σημαίνει θυμοῦμαι ἢ τιμῶ πανηγυρικά κάποιο γεγονός. Γιορτάζω σημαίνει ξαναζῶ αὐτό ἀκριβῶς πού ἔζησαν τότε.

Μιά κυρία μοῦ εἶπε: Ἐμένα μ' ἀρέσει τό Πάσχα, ὄχι τὰ Χριστούγεννα. Μά πῶς θά ἐρχόταν ἀνάσταση, ἂν δέν εἶχε προηγηθεῖ ἡ γέννηση... Τελικά τό νά λυπηθεῖς εἶναι πιο εὔκολο ἀπό τό νά χαρεῖς... Ὁ Χριστός ὅμως μᾶς θέλει χαρούμενους καί χαρά χωρίς Χριστό δέν ὑπῆρξε καί δέν θά ὑπάρξει ποτέ.

Καλά Χριστούγεννα!

Ἕνα μέλος τῶν Κύκλων μελέτης ἁγ. Γραφῆς

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Ἀντιθέσεις

Ὁ πρόεδρος τῆς Ρωσίας Βλαντιμίρ Πούτιν παρασημοφόρησε «γιά τό εὐ-συνείδητο ἔργο του» τόν βουλευτή Βιτάλι Μιλόνοφ. Πρόκειται γιά ἓναν ἀπό τούς συντάκτες τοῦ νόμου πού καταδικάζει κάθε ὁμοφυλοφιλική προπαγάνδα σέ ἀνηλίκους, προστατεύοντας τόν θεσμό τῆς οἰκογένειας.

Κι ἐνῶ αὐτὰ συμβαίνουν στήν ὁμόδοξη Ρωσία, στήν ὀρθόδοξη πατρίδα μας γίνονται προσπάθειες νά ἐπεκταθεῖ τό σύμφωνο ἐλεύθερης συμβίωσης καί γιά τὰ ὁμόφυλα ζευγάρια μαζί μέ ὅλα τὰ συμπαρομαρτοῦντα προνόμια! Κύριε, ἐλέησέ μας γιά τόν σοδομιτισμό τῶν ἡμερῶν μας!

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη...

«Οἱ παλαιότεροι θά ἐνθυμοῦνται τήν δημοσιευθεῖσαν εἴδησιν εἰς τās ἀθηναϊκάς ἐφημερίδας, μίαν ἡμέραν τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1924. Τό προσεγγίσαν εἰς τήν Θεσσαλονίκην ἀγγλικόν πλοῖον "Ζᾶν", μετέφερε 400 τόννους ὁσῶν Ἑλλήνων, ἀπό τὰ Μουδανιά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς τήν Μασσαλίαν, πρὸς βιομηχανοποίησιν. Οἱ ἐργάται τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης, πληροφορηθέντες τό γεγονός, ἐμπόδισαν τό πλοῖον νά ἀπο-

πλεύσει, ἐπενέβη ὁμῶς ὁ Ἄγγλος πρόξενος καί ἐπετράπη ὁ ἀπόπλους». Συγκλονιστική πραγματικά ἡ πληροφορία αὐτή πού ἀναφέρεται στό βιβλίον τοῦ Χρήστου Ἀγγελομάτη, «Χρονικόν Μεγάλης Τραγωδίας». Ὅλοι καταλαβαίνουμε τί σημαίνει ἡ «βιομηχανοποίηση», μιᾶς καί τὰ σαπούνια Μασσαλίας ἦταν ἀνέκαθεν φημισμένα. Βλέπουμε, λοιπόν, ὅτι ὁ μαθητής τοῦ Κεμάλ- ὡς πρὸς τή διάπραξη γενοκτονιῶν- Ἀδόλφος Χίτλερ, τόν μιμήθηκε μέ μεγάλη ἀκρίβεια. Ὡστόσο, οἱ ἀπόγονοι τῶν γενοκτόνων τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ἀρμενίων καί τῶν Ἀσσυρίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πού ἐπιμένουν νά μὴν ἀναγνωρίζουν αὐτὰ τὰ ἐγκλήματα, ἔχουν τήν τύχη ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους «ἐλληνόφωνους» ὑποστηρικτές τους νά προσθέσουν μέ «καμάρι» τόν τελευταῖο καιρό καί τόν ὑπουργό Παιδείας τῆς Ἑλλάδας...

Μέτρον ἄριστον!

Ὁ ἐθισμός στή χρήση τοῦ διαδικτύου καί τῆς νέας τεχνολογίας προκαλεῖ προβλήματα στή σχολικὴ ἀπόδοση ἀλλὰ καί στὸν... ὕπνο. Ἐρευνα πού ἐγίνε σέ παιδιά γυμνασίου καί λυκείου στὶς ΗΠΑ ἔδειξε πὼς οἱ ἔφηβοι πού ἐλέγχουν διαρκῶς τὰ κινητὰ τους, χάνοντας ὥρες ὕπνου, ἴσως εἶναι ψυχαναγκαστικοὶ χρήστες γραπτῶν μηνυμάτων (tex-

Συζητώντας τά γεγονότα...

ters). Ο ήμερήσιος μέσος όρος ανταλλαγής μηνυμάτων είναι 60, ενώ στά κορίτσια άνω των 15 φτάνει τά 100! (βλ. kathimerini.gr).

Οί έπιστήμονες μιλούν για ένα νέο είδος ψύχωσης και κρούουν τόν κώδωνα του κινδύνου πρίν νά είναι πολύ άργά! Συστήνουν στους γονείς νά έπιμένουν στην άπενεργοποίηση του κινητού ή τήν απομάκρυνσή του όση ώρα τό παιδί διαβάζει ή είναι στό οικογενειακό τραπέζι. Άλλη μία έπιστημονική μελέτη πού διαπιστώνει τούς κινδύνους της κατάχρησης. Πάντα έπίκαιρο τό γνωμικό «μέτρον άριστον»!...

Μία άντι-πρόταση

Τήν ίδια διαπίστωση για τή μείωση του ύπνου των έφήβων λόγω των ηλεκτρονικών τους δραστηριοτήτων έκανε και τό Ίνστιτούτο Ύπνου και Νευροεπιστημών της Όξφόρδης. Άν δέν φροντίσουμε νά αναπληρωθούν οί χαμένες ώρες ύπνου, λένε οί έρευνητές, μπορεί νά συμβοούν μεταγενέστερα άκόμη και γονιδιακές μεταβολές ή νά έκδηλωθούν ψυχικές παθήσεις. Έχουν μάλιστα μία πρωτότυπη πρόταση για τήν αντιμετώπιση αύτης της κατάστασης: Νά καθιερωθεϊ διαφορετικό σχολικό ώράριο! Συγκεκριμένα, νά αρχίζουν τά μαθή-

ματα 2 και 3 ώρες άργότερα!!! (βλ. έφημ. «δημοκρατία» 10/9/15).

Μία πρόταση πού όχι μόνο δέν λύνει τό πρόβλημα, αλλά και έκφράζει παραίτηση από τήν προσπάθεια νά έμπνεύσουμε στά παιδιά τή λογική χρήση των έπιτευγμάτων της έποχής μας. Όσο πιο άργά αρχίζουν τά μαθήματα, τόσο πιο πολλές ώρες θά χάνονται στό διαδίκτυο. Τά όρια στή χρήση είναι ή μόνη λύση, για μικρούς και μεγάλους.

Ένδιαφέρον και θέληση

Οί μαθητές μιας φτωχογειτονιάς στην πόλη Μουμπάι στίς Ίνδιες, για νά πάνε στό σχολείο καθημερινά περνοῦσαν από ένα κανάλι μολυσμένο μέ λύματα ύπονόμων. Σέ περίπτωση βροχής δέ ή διάβαση ήταν άδύνατη. Ό 17χρονος όμως Balbale μέσα σέ 8 μέρες τούς έχτισε μία γέφυρα από μπαμπού για νά μήν ταλαιπωρούνται άλλο και νά μήν κινδυνεύουν περνώντας από τά μολυσμένα νερά. Μοναδική στήριξη του παρείχε μία μή κυβερνητική όργάνωση. Ό Balbale είναι άριστοῦχος φοιτητής στην έμπορική σχολή του Μουμπάι.

Όταν κανείς δέν περνάει αδιάφορος άπ' ό,τι γίνεται δίπλα του, τότε υπάρχει έλπίδα νά λιγοστέψει ή άνάγκη και ή δυστυχία στόν κόσμο μας.

Ἐπίκαιρες δωρο-βιβλίο προτάσεις...

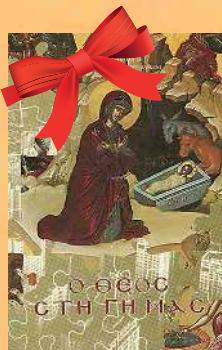
... γιά τήν προετοιμασία μας!

Στήν προσέγγιση καί σπουδή τῶν γεγονότων τῆς πίστεώς μας ἔχει ὁ χριστιανός τή δυνατότητα ἀλλὰ καί τήν εὐθύνη νά συμμετέχει ἐνεργά. Βέβαια ὁ Θεός δίνει τή χάρη διὰ τῶν μυστηρίων του. Ἀλλὰ γιά νά βιώσει κανεῖς τή θεϊκή προσφορά μπορεῖ καί ὀφείλει νά ἐτοιμασθεῖ, ὥστε νά προσφέρει κατάλληλο τό σκεῦος του. Ἐξάλλου καί ὁ ἴδιος ὁ Θεός ἀπό τά βάθη τῶν αἰώνων, μέ τό προφητικό κήρυγμα, ἐτοίμαζε τήν ἀνθρωπότητα νά τόν περιμένει. Μία προσιτή καί εὐχάριστη σπουδή στή ζωή καί τό ἔργο τῶν μικρῶν προφητῶν προσφέρουν οἱ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΔΩΔΕΚΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΠΡΟΦΗΤΕΣ.

Μέσα ἀπό τή μελέτη τῆς ἀγίας Γραφῆς ἀλλὰ καί ἀπό τά γεγονότα τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἔρχεται νά χτυπήσει τήν πόρτα τῆς καρδιάς τοῦ κάθε ἀνθρώπου Ὁ ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ. «Τόν χρειαζόμαστε ὅσο τίποτε ἄλλο στή ζωή μας ὡς Λυτρωτή καί Σωτήρα. Βρίσκεται ἀκριβῶς ἔξω ἀπό τήν πόρτα τῆς καρδιάς μας». Πῶς θά τόν ἀναγνωρίσουμε, πῶς καί γιατί χτυπᾷ τήν πόρτα μας, τί μᾶς φέρνει ἡ ὑποδοχή του στήν καρδιά μας, παρουσιάζεται ἀπλᾶ στό ὁμώνυμο βιβλίο.

Μέ αὐτή τήν προετοιμασία θά βεβαιωθεῖ ὁ καθένας πῶς ἤδη βρίσκεται Ὁ ΘΕΟΣ ΣΤΗ ΓΗ ΜΑΣ καί θά βοηθηθεῖ μέ τά βιωματικά κείμενα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου νά νιώσει κάτι ἀπό τό μεγαλεῖο ἀλλὰ καί τή ζεστασιά καί γλυκύτητα τῆς μεγάλης γιορτῆς. Θά νιώσει τή σωτήρια ἀλήθεια καί τή λυτρωτική χαρά τῶν Χριστουγέννων, «πού δίνεται ὁ δῶρο σ' ἐκείνους πού μέ πίστη δέχονται νά γεννηθεῖ ὁ Χριστός μέσα τους, γιά νά ἀναγεννηθοῦν οἱ ἴδιοι μέ τή χάρη τοῦ ἀγίου Πνεύματος ἐν Χριστῷ καί νά γίνουν «τέκνα Θεοῦ»».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ Ο΄ (2015)

Α΄. ΑΠΟΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

2015, έτος μετανοίας!, σ. 3 - Καλή έτοιμασία!, σ. 35 - Κατανυκτική Τεσσαρακοστή, σ. 67 - Ποιός μās βεβαιώνει; σ. 99 - Συμμαχία μέ τον Θεό, σ. 131 - Καλό καλοκαίρι!, σ. 163 - Παναγία, ή χαρά μας, σ. 195 - Ήσπορά του Θεού, σ. 235 - Άγάπη καί αλήθεια, σ. 267 - Φωτεινά Χριστούγεννα, σ. 299.

Β΄. ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Δάκας Άλ. Εύ.: Πατί Βαπίστηκε ό Χριστός; σ. 4 - Τό νόημα τής νηστείας, σ. 36 - Μητέρα Του καί μητέρα μας, σ. 68 - Τό συγκλονιστικώτερο γεγονός, σ. 100 - Πώς σώζομαι, σ. 132 - Καυτό θέμα ή άγάπη, σ. 164 - «Γεύσασθε καί ίδετε», σ. 196 - Κράτα τήν πίστη!, σ. 236 - Ποιός επιλέγει; σ. 300.

π. Μιχαήλ Κόνιας: Έκπολιτισμό ψυχής χρειαζόμαστε!, σ. 268.

Γ΄. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π. ΔΙΑΘΗΚΗ

Σάκκος Ν. Στ.: Παλμός 123ος, σ. 39 - Παλμός 124ος, σ. 104 - Παλμός 125ος, σ. 168 - Παλμός 126ος (Α΄), σ. 272 - Παλμός 126ος (Β΄), σ. 304.

Δ΄. Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ

Όβλίας: 5η Διδαχή (Α΄), σ. 14 - 5η Διδαχή (Β΄), σ. 74 - 6η Διδαχή, σ. 136 - 7η Διδαχή (Α΄), σ. 212 - 7η Διδαχή (Β΄), σ. 242.

Ε΄. ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΜΒΩΝΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Σάκκος Ν. Στ.: Μρ 1,3΄ Μθ 4,17, σ. 16- Λκ 17,17΄ Λκ 19,3, σ. 17 - Λκ 18,14΄ Λκ 15,11, σ. 48 - Λκ 25,46΄ Μθ 6,16, σ. 48 - Ίω 1,47΄ Μρ 2,10΄ Μρ 8,34, σ. 80΄ Μρ 9,29΄ Μρ 10,45, σ. 81 - Ίω 12,14΄ Ίω 1,4, σ. 112 - Ίω 20,27΄ Μρ 16,7, σ. 113 - Ίω 5,5΄ Ίω 4,17-18΄ Ίω 9,2-3, σ. 144 - Ίω 17,13΄ Ίω 8,12, σ. 145 -

Μθ 19,28΄ Μθ 4,9, σ. 176 - Μθ 6,22΄ Μθ 8,11, σ. 177 - Μθ 22,14΄ Ίω 3,14-15, σ. 200 - Μρ 8,34΄ Λκ 5,11, σ. 201 - Λκ 6,31΄ Λκ 8,11, σ. 248 - Λκ 10,18΄ Λκ 8,38, σ. 249 - Λκ 16,25΄ Λκ 8,52΄ Λκ 10,25, σ. 280 - Λκ 12,16΄ Λκ 18,21, σ. 281 - Λκ 13,16΄ Λκ 14,18, σ. 312- Μθ 1,2΄ Μθ 2,16, σ. 313.

ΣΤ΄. ΠΑΤΕΡΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Καλογεράκη Δ.: «Άνάσταςιν Χριστού θεασάμενοι...», σ. 103 - Ή γεωμετρία τής άγάπης, σ. 279 - «ΊΩ πτωχεία υπέρπλουτος!», σ. 303.

— Μηνύματα έλπίδας από τούς Τρεις Ίεράρχες, σ. 8 - «Μέγα αγαθόν ή νηστεία», σ. 38 - Έγκώμια στή Θεοτόκο, σ. 70 - Θεμέλιο στέρεο, σ. 207.

Ζ΄. ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ

Ίχνηλάτης: Δαμιανός, ό κήρυκας τής άργίας τής Κυριακής, σ. 42 - Μάρτυρας τής σεμνότητας, σ. 116 - Λάφυρο από τό κράτος του σατανά, σ. 134 - Ματωμένο εύαγγέλιο, σ. 198 - Στέρεο ραβδί, σ. 270.

Καλογεράκη Δ.: Ό άγγελος του Κυρίου, σ. 6.

Τσιραμπίδου Άγγ.: Άγιος Καπκητής, σ. 239.

Η΄. Η ΤΕΧΝΗ ΘΕΟΛΟΓΕΙ

Τσιραμπίδου Άγγ.: Μελετώντας τήν εικόνα τής Γέννησης, σ. 307.

Θ΄. ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

Σάκκος Ν. Στ.: Κόσμημα άφθαρτο ή εύσέβεια, σ. 47 - Ζωντανή θυσία, σ. 71 - Ό Χριστός ζή, σ. 106 - Προϋποθέσεις γιά τή δική μας άνύψωση, σ. 139 - Ό Βιγλάτορας τής Θεσσαλονίκης, σ. 238.

Thierry Amédée: Οί τρεῖς πληγές τοῦ κλήρου, σ. 275.

Γ'. ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

Ἑλληνίς: Ἡ ἀντιστράτηγος Μαντώ Μαυρογένους, σ. 84 - Τό ὀλοκαύτωμα τοῦ Δικώμου - Κυριάκος Μάτσης, σ. 178 - Ἡ ἀντίσταση τοῦ Δεσπότη, σ. 244 - Ὁ ποιητής ἥρωας, σ. 282.

Τσιραμπίδου Ἀγγ.: Ὁ ἥρωας τῆς ὀντως ἐλευθερίας, σ. 52.

ΙΑ'. ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ἡ λύση - Χαράζουν νέα ἦθη - Πάει πολύ..., σ. 30 - Τακτική ἀποδόμησης - Θά μείνουμε μόνοι, σ. 31 - 2015! Ἐτος φωτός - Ἀγαπῶ τὴν πατρίδα μου! - Τέρμα τὰ αὐτονόητα, σ. 62 - Ὅταν οἱ Ἕλληνες θέλουμε..., σ. 63 - Ἡ φωνή τῶν Ἀγιορειτῶν - Φωτεινὸ παράδειγμα - Κάτι γίνεται..., σ. 94 - Κούφια λόγια, σ. 95 - «Μικροί» ἀπόγονοι, «μεγάλων» προγόνων - Εἶναι ἀναγκαῖο - Ἀλλοτρίωση ἤθους, σ. 126 - 1.000 + 1 τρόποι..., σ. 127 - Τό Κοράνιο στὴν Ἁγία Σοφία - Καί μία εἴδηση ἐλπιδοφόρα - Κραυγὴ ἀπὸ τὸν βυθό, σ. 158 - Ἀπὸ ἄλλη σκοπιά!, σ. 159 - «Ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας...» - Γιά νά μὴν ξεχνιόμαστε, σ. 190 - Ἑλληνικὸ φιλότιμο - Ἀνατροπὴ, σ. 191 - Βαδίζουμε μέ τό κεφάλι ψηλά! - Τό ἴδιο συμπέρασμα - Μπράβο μικρούλα!, σ. 217 - Ἄν... - Ἐγρήγορη, σ. 262 - Σάν τὰ παιδιὰ - Τί γίνεται στὴν Ἀλβανία; σ. 263 - Παραχώρηση ναοῦ - Ἀλλαγὴ προσανατολισμοῦ - Μέ ὀρθόδοξο φρόνημα, σ. 294 - Ἀπαξίωση τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς - Ἀνησυχητικὴ πρωτιά, σ. 295 - Ἀντιθέσεις - Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη... - Μέτρον ἄριστον, σ. 322 - Μία ἀντι-πρόταση - Ἐνδιαφέρον καί θέληση, σ. 323.

ΙΒ'. ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αὐγουστίνου Εὐδ.: «Καίει» ἡ καύση τῶν νεκρῶν,

σ. 28 - Ὅχι στό «ἀντι-Τριῶδιο», σ. 59 - Ἡ μία, ἁγία καὶ ἀπολύτως ὑγιής Ἐκκλησία, σ. 92 - Σεισμοί... Σεισμοί, σ. 188 - Μεταναστευτικὸ τσουνάμι, σ. 260 - Ἡ μόδα τῆς ἀθείας, σ. 292 - Ἀναζητώντας τὰ ἀληθινὰ Χριστούγεννα, σ. 309.

Μαλκίδης Θ.: Ἡ Ἀρμενία ἀναγνώρισε τὴ Γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων, σ. 150.

ΙΓ'. ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

Γκάτζιος Ἀθ.: Ἡ κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ, σ. 44 - Τὰ παιδιά πού κλέβουν, σ. 82 - Τὰ ὅρια στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν στὴν οἰκογένεια (Α'), σ. 121 - Τὰ ὅρια στὴν ἀγωγή τῶν παιδιῶν στὴν οἰκογένεια (Β'), σ. 143 - Ἐνας μύθος, σ. 208 - Γιατί τὰ παιδιά λένε ψέματα; σ. 254 - Μὴ θρηνεῖς πάνω ἀπ' τό κυμένο γάλα, σ. 284.

ΙΔ'. ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Νικολαΐδης Α. Ί.: «Γιά μία λειτουργικὴ ὀρθόδοξη πνευματικότητα», σ. 288.

Παπαδημητρίου Ἀν.: Ἡ Ἀντίστασι τῆς Ἀγάπης, σ. 146.

Τράκα Π.: Γιά τοὺς καρπούς τῆς ἀκακίας, σ. 256.

ΙΕ'. ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

ἀρχιμ. Αὐγουστίνος Γ. Μύρου: Στέργιος Σάκκος, ἓνας σύγχρονος μάρτυρας τῆς Ἀναστάσεως, σ. 107.

Σάκκος Ν. Στ.: Νέος Ἀι-Κοσμάς, σ. 206.

Χαρίσης Δ.: π. Συμεῶν Κραγιόπουλος, σ. 316.

— Χρῆστος Τριανταφύλλου, «ὁ Βαρκάρης τοῦ Θεοῦ», σ. 119.

ΙΣΤ'. ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Βασιλείου Ἑλ.: Ὁ ξένος τῆς Πρωτοχρονιάς, σ. 24 - Ἀχ, αὐτὴ ἡ ἐφηβεία!, σ. 55 - Ἀναστάσιμα μηνύματα, σ. 122 - Κακές παρέες, σ. 152 - Τό κλειδί, σ. 183 - Μέ τῆς καρδιάς τὴ μνήμη, σ. 215 - Ἀδούλωτα νιάτα, σ. 257 - Ἐνα νησί πού καρτερεῖ, σ. 286 - Δύο τρύπιες σόλες, σ. 318.

Μουρατίδου-Ἀϊναλίδου Ἑλ.: Στοῦ μπέη τὸν πύργο σ. 90.

ΙΖ'. ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Βασιλάκος Β.: Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή, σ. 79.

Γ.Δ.: Παρὼν Ἑσὺ, σ. 118.

Μ.Λ.: Στό κατώφλι, σ. 13.

Πάσχος Β. Π.: Πάλι ψηλά, σ. 41 - Ἀρχων Γαβριήλ, σ. 274.

Φωτιάδου Φ.: Ἐπὶ τῷ ρήματί Σου χαλάσω τὸ δίκτυον, σ. 174.

ΙΗ'. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΝΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἔνα μέλος τοῦ κύκλου: Κατάθεση μιᾶς ψυχῆς, σ. 321.

Πένογλου Δ.: Στή φάτνη Σου, σ. 320.

ΙΘ'. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Χριστουγεννιάτικη προετοιμασία - «Ὁ Βουβός ἄγγελος», σ. 26 - «Χριστός γεννιέται, χαρά στὸν κόσμον», σ. 27 - Μία ἐκδρομή - Κοπή Βασιλόπιτας - Ἦταν εὐκαιρία!, σ. 57 - «Ἐν μέσῳ λύκων», σ. 58 - Μνημόσυνο Π. Κουτλεμάνη, σ. 124 - «Ἱερός Λόχος», σ. 125 - Ἐπιτάφιος στό νοσοκομεῖο - Μνημόσυνο ἡ γιορτῇ, σ. 154 - Μετέωρα 28-29 Μαρτίου, σ. 155 - Πήλιο-Σκιαθός 15-18 Ἀπριλίου, σ. 156 - Ἐκδρομή στήν Κύπρο, σ. 185 - Κοντά στοὺς κρατουμένους, σ. 186 - Λήξη Κύκλων, σ. 187 - «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», Κατασκήνωση 2015, σ. 218 - «Ἀγίασον, Κύριε...», σ. 290.

Κ'. ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἀπὸ τό διαδίκτυο: Τό ἔξυπνο πείραμα μιᾶς δασκάλας, σ. 87.

Ἄτρας Κ.: Τά ἐφτά πί, σ. 210.

Αὐγουστίνου Εὐδ.: Πασχαλινά λογοτεχνικά ἀνθολογήματα, σ. 110 - Στό μεθόριο δύο κόσμων, σ. 140 - Δεκαπενταγουσιτιάτικα ποιητικά ψελλίσματα, σ. 202.

Γκάτζιος Ἀθ.: Ὁ Βασιλιάς πού ἤθελε νά ἀγγίξει τό φεγγάρι, σ. 20.

Δ.Ξ.: Διψᾶμε γιά οὐρανό!, σ. 22.

Δανιήλ Μ.: «Σοί, Κύριε...», σ. 88 - Ὁ «ἔμπορος τοῦ θανάτου» πού ἔγινε κήρυκας τῆς εἰρήνης!, σ. 148.

Ε.Α.: «Δέν εἶμαι θυμωμένη μέ τόν Θεό!», σ. 151 - Χρύσανθος ὁ Αἰτωλός, σ. 276.

Εἰρήνη Μπ.: Διαμάντι - γραφίτης, σ. 54.

Καλογεράκη Δ.: Οἱ τρεῖς τῆς Τριάδος ἐραστές, σ. 138 - Τὰ κύματα τῆς χάριτός Σου σιωπῆσαί με ἐποίησαν..., σ. 167 - Πρόσφυγας, σ. 247.

Καραφίλογλου Παντ.: Οἱ φυσικοὶ νόμοι καί οἱ ἐντολές τοῦ Εὐαγγελίου, σ. 180.

Κουπουριάδου Μ.: Σκηνές Πρωτοχρονιάς, σ. 10.

Κρινάκι: Ἡ Ὑπαπαντή, σ. 46.

Μ.Ε.Χ.: «Ἀπόστειλὸν με...», σ. 205.

Μαρτινιανή: Κυριακή τῶν Βαΐων, σ. 117 - Ἡ καλύτερη Τράπεζα, σ. 252.

Μελᾶς Παῦλος: Γράμμα ἀπὸ τῆς Μακεδονίας τοῦ 1904, σ. 241.

Μιχαήλ Φ.: Ἀσκητική καὶ δημογραφικό, σ. 170.

Μπούτσικου-Ρίζου Εὐφ.: Ἱατρικά διλήμματα μιά Κυριακή τῆς Ὁρθοδοξίας..., σ. 77.

Παπαδημητρίου Ἀν.: Στὴν ἀρχὴ τοῦ νέου ἔτους, σ. 12 - Ἀρχὴ δεινῶν, σ. 50 - Ἐλεύθεροι καὶ ὑπεύθυνοι, σ. 72 - Μέ τόν σταυρό στὸν ὦμον, σ. 114 - Λογική καὶ ἠθική, σ. 172 - Τό ὅπιο τοῦ λαοῦ, σ. 250 - Τί προσδοκοῦμε; σ. 314.

Σεραφεῖμ (Βίριτσα): Τό ἐπέτρεψε ἡ ἀγάπη μου!!!, σ. 18.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιὰ τὴν

Ἀδελφότητα

* Οἰκογένεια Σαρβάνη, εἰς μνήμην Ἀνδρέα, 50€.

Γιὰ τό Περιοδικό

* Κ.Α., εἰς μνήμην Αἰκατερίνης, 15€.

Γιὰ τὴν

Κατασκήνωση

εἰς μνήμην

Στ. Σάκκου &

Π. Κουτλεμάνη

* Α.Π. 100€ * Α.Σ. 250€ * Γ.Χ. 100€ * Δ.Α. 300€ * Ζ.Τ. 1.000€ * Κ.Π. 450€ * Ν.Δ. 50€ * Ν.Κ. 1.000€ * Τριανταφύλλου Ἰω. Δημήτριος, εἰς μνήμην Χρήστου Τριανταφύλλου, 1.000€ * Χ.Π. 20€ * Ψυχάρης Ἡλίας 100€.

Γιὰ τὴν

φιλανθρωπία

* Σαῖτη Ὀλγα 200€.

Μέσα στο κρύο, τον βοριά
ψάχνεις, Χριστέ, κάποια καρδιά
νά γεννηθείς και πάλι,
νά την ζεστάνεις με στοργή
και νά την κάνεις φάτνη σου
και μιά μεγάλη αγκάλη,
όλο τον κόσμο νά χωρά!
Μικρέ Χριστέ, έλα ξανά
σου την προσφέρω την καρδιά!

E.B.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

